AR ÇİZGİ ROMAN KULÜBÜ / YAYINLARI

ÇİZGİ ROMAN

KOLEKSİYON DERGİSİ

SAYI: 2 1000 LİRA (KDV DAHİL)

Bu sayımızda: *RESİMLİ ROMAN NASIL ÇİZİLİR?*

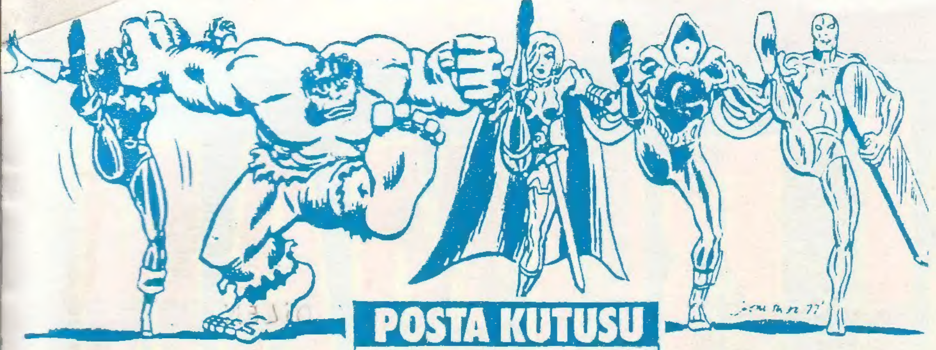

POSTA KUTUSU

PK: 160 Beyazıt 34492 İSTANBUL

Sevgili Ali Ağbi,

Umarım size "ağbi" diye hitap etmeme kızmazsınız. Mektubuma kendimi tanıtmakla başlıyayım. Adım Meral Tezeren, Bolu'da oturuyorum. Sizin bana gönderdiğiniz broşüre göre AR Çizgi Roman Kulübü'nün bir üyesiyim. Elime şimdiye kadar iki broşürünüz geçti. İnanın bunlar beni çok mutlu etti. Özellikle çizgi romana verdiğiniz önemi çok taktir ediyorum.

Ben lise üçte okumaktayım. Bu sene üniversite sınavım olduğu için yoğun bir çalışma içindeyim. Bu çalışmaların sonunda kafamı çizgi roman okuyarak dinlendiriyorum. Bunu çevremdekiler biraz yadırgıyorlar. Daha doğrusu sakıncalı buluyorlar. Fakat inanın karmaşık bir sürü testten sonra bir çizgi romanla biraz gülmek, biraz heyecanlanmak o kadar güzel bir duygu ki anlatamam. Beni anlayacağınızı umuyorum. Ayrıca sınıfta edebiyat derslerinde çok başarılıyım. Öğretmenim hayal gücümün çok geniş olduğunu söylüyor. Ben bunu ilkokuldan beri okuduğum çizgi romanlara bağlıyorum.

Sevgili Ali ağbi, sizden bir ricam var. Ben Asteriks'i çok seviyorum. Eğer bu kitabıda yayınlamaya başlarsanız seve seve alırım. Bana bu kitap hakkında bilgi verirseniz çok sevinirim.

İnşallah ileride sizinle çizgi roman hakkında yine mektuplaşırız. Sevgilerimle.

MERAL TEZEREN
BOLU

Sevgili Meral Kardeş

Yayınlarımıza gösterdiğiniz yakın ilgiye teşekkür ederiz. Çizgi roman okuyarak dinlenen ve derslerin yorgunluğunu böyle bir hobiyle gideren öğrencilerin genellikle daha başarılı oldukları bizim de izlediğimiz bir gerçek. Bunu zor da olsa çevrenizdekilere de anlatmaya çalışmalısınız. Öncelikle Marvel Yayınlarını hazırladığımız için şu anki yayın programımızda Asterix yok. Belki ileride düşünebiliriz. Selamlar.

★ ★ ★

Sayın Ali Recan Abi,

Size sormak istediğim çizgi romanlarınızı nasıl bu kadar gerçek bir resim gibi çizebiliyorsunuz. Ben çizmek istediğim hiçbir resmi sizin gibi güzel çizemiyorum. Çizdiğim resimler çizgi roman çizmek istiyorum. Ali Recan Abi, bende sizin gibi çizgi roman çizmek istiyorum ama başaramıyorum bu konuda ne yapmam gerekiyorsa lütfen bana yazınız bana yazmanızı istiyorum.

ÖMER İNCİ
Küçükpazar Ortabayır Cad.
No. 34, Kod: 22020
EDİRNE

Sayın Ömer İnci,

Çizgi romanlar hakkında bilmek istediğiniz herşeyi "ÇİZGİ ROMAN" dergimizde bulacaksınız. Güzel çizmek için bol bol denemeler yapmanız, pratik kazanmanız gerekir. Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

★ ★ ★

Sayın Ali Recan Abi,

Ben 14 yaşındayım. Bu mektubu Ordu'nun ilçesi olan Fatsa'nın Yalıköy Köyü'nden yolluyorum. 14 yaşındaki bir ortaokul öğrencisi okuyabilir? Diyebilirsiniz. Bu kitap okuma tutkum İlkokul 4'den devam ediyor. Çok sevdiğim kitaplar:

Conan, Kızılmaske, Yüzbaşı Volkan, Rom, Mandrake, Teksas, Tarzan, Retkit, HULK evet en başta Hulk geliyor. Ama Hulk Yalıköy'e 1 tanecik geliyor. Bir kişi daha alıyor. 1 ve 2 sayıları bende bulunmamaktadır. "Getirtebilirmiyim?" dedim gazeteciye oda "Kulüpten iste" dedi. Bende mümkünse 1 ve 2. sayıyı istiyorum. Hürmetlerimle, meslek hayatınızda başarılar dilerim.

MUSTAFA ÖZ
Yalıköy Merkez Mah.
Ordu Cad. No. 19
Yalıköy-Fatsa/ORDU

Sayın Mustafa Öz

Eksik sayılarınızı "Posta Çekiyle Masrafsız Sipariş" servisimizden isteyebilirsiniz. Bu konudaki ayrıntılı bilgiyi kapak içlerimizde veriyoruz. Yayınlarımıza gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederiz.

★ ★ ★

Sayın Ali Recan,

İlk önce yeni açtığınız yayıncılıktaki çalışmalarınızın başarılı geçmesini canı gönülden diliyor ve yayınlamakta olduğunuz çizgi romanlardaki kalite için sizi kutluyorum.

Yaklaşık dört yıldır çeşitli Marvel kahramanlarının maceralarını okuyorum. İlk okuduğum Marvel, Conan idi. Sonraları, çoğunlukla orijinal baskılardaki; X-Men, Fantastic Four, Peter Parker, Avengers, Amozing Spider-Man, New Mutants, Transformer gibi birçok Marvel'leri okumaya başladım ve Amerika'daki yayın sıralarına göre kolleksiyon yaptım. Tabii ki, elimdeki sayılar çoğunlukla, okumaya başladıktan sonraki sayıları kapsıyor.

1984'ten itibaren Amerika'da yayınlanmaya başlayan ve belli bir süre sonra biten Secret Wars (I ve II) dizisinden haberiniz vardır muhakkak. Ve tabii ki, bunun son 10 yıl içinde, Amerika'da en çok ilgi gören ve satış rekorları kıran bir Marvel yapıtı olduğunu da biliyorsunuzdur.

Bu serinin birkaç sayısını, yurt dışındaki arkadaşlarım sayesinde ele geçirebildim. Fakat, dediğim gibi, sadece bir kaç sayısını (ki bunların hepsi Secret Wars II'ye ait). Sizden bir ricam var. Acaba Secret Wars I'in tüm 12 sayısını benim için, Marvel'in Türkiye'deki temsilcisi olarak temin etmeniz mümkün mü? Bu diziyi temin etmenin başka bir yolu olmadığı için, size baş vuruyorum. İnanıyorum ki, biz okuyucuları için hiçbir fedakârlıktan kaçırımayan siz, bu dileğimi geri çevirmezsiniz. Saygılarımla.

LEVENT EMRE
Cemalettin Mahallesi İbrahim
Karaoğlan Oğlu Sokak No: 23
KÜTAHYA

Sayın Levent Emre,

Marvel'in orijinal dergilerini şimdilik okuyucularımıza sağlayamıyoruz. Fakat istediğiniz bu yayınları Türkçe olarak yayınlayacağımızdan koleksiyonunuzu Türkçe baskılarla tamamlamanızı tavsiye ederiz. İlginize teşekkürler ve selamlar.

★ ★ ★

ÇİZGİ ROMAN
Koleksiyon Dergisi

Sahibi ve
Sorumlu Yönetmeni:
Ali RECAN

Yönetim yeri:
Biçki Yurdu Sok.
Kayadelen Han. Kat: 4
No: 402 Cağaloğlu, İSTANBUL

Mektup Adresi:
PK: 160 Beyazıt
34492 İSTANBUL
Tel: 519 01 77

Kapak Filmi:
Çali Grafik
Kapak Baskı:
Seçil Ofset
İç baskı ve cilt:
Eğitim Yayınları A.Ş.
Dağıtım:
Hürriyet Holding. A.Ş.

AR Çizgi Roman Kulübü
tarafından 15 günde
bir yayınlanır.

İÇİNDEKİLER

RIP KIRBY 4

Ülkemizde Dedektif Nik adıyla tanınan, Çizgi roman dünyasının başyapıtlarından birini tanıtıyoruz sizlere... 42 yıl sonra bile zevkle okunan bir ölüm çizgi romanı....

AVNİ 14

Bizden Çizgiler köşemizde sevimli Avni'yi ve yaratıcısı Oğuz Aral'ı tanıyacaksınız.

BİR AŞK HİKAYESİ.16

Denny O'Neil'i bu çarpıcı ve düşündürücü öyküsünü gene Colan çizdi, Alfredo Alcala çiniledi.

ALFREDO ALCALA

Büyük Ustalar sayfamızda, çizgilerini yakından tanıdığımız Alfredo Alcala yeralıyor.

ÖMRE BEDEL SEVGİ 30

Dergimizin çağrısına genç yetenekler yanıt vermeye başladılar. İşte bir örner... Levent Cantek'in yazdığı, Seyfi Kandemir'in çizdiği bu kısa öyküyü beğeneceğinizi umuyoruz.

BRONT..37

Üstad John Buscema'dan yeni bir tip denemesi... Bilim Kurgu ile barbarlığın birleştiği nokta...

ÇİZGİ ROMAN NASIL ÇİZİLİR? 49

İşin tekniğini, kullanacak malzemelerden başlayarak ayrıntılarıyla anlatmayı sürdürüyoruz.

ÖLÜMSÜZ BAŞYAPITLAR

RIP KIRBY (Dedektif Nik)

İkinci Dünya Savaşı Flash Gordon ve Rip Kirby (Ülkemizde Dedektif Nik olarak tanınır) gibi ölümsüz başyapıtların yaratıcısı Aleksander Raymond'u çizim masasından alıp cepheye gönderivermişti. Savaş bitip terhis olduğunda bomba sesleri kulaklarında çınlıyordu. Kaba güçten ve şiddetten iyice soğumuştu. Bu duyguları onu yeni bir kahraman yaratmaya itti. Pipo içen, gözlüklü, ciddi ve kurallara bağlı, kibar Dedektif Rip Kirby işte böyle doğdu. Rip Kirby, aydın, bilime meraklı, klasik müzikten hoşlanan tam bir centilmendir.

Dizinin değişmez kahramanı tabii ki Rip Kirby'dir. Dedektifin uşağı Desmond eski bir kasa hırsızıdır ve dizinin başından beri görünür. İlk yıllarda Desmond, efendisini aşık kadınlardan, özellikle tehlikeli sarışın Honey Dorian'dan korurdu.

Dizinin yaratıcısı, çizgi romancılığın en büyük ustalarından sayılan Aleksander Raymond, 2 Ekim 1909 da New York'da doğdu. Babası inşaat mühendisiydi. Raymond çizmeye nasıl başladığını şöyle anlatıyor:

"Babam çizmemden hoşlanırdı. Başarımda, bana destek olan tutumunun katkısı büyüktür. Bürosunun bir duvarı benim resimlerimle kaplıydı. Geceleri koltuğa oturup bana poz verir (Haydi beni iz!) derdi."

Aleks Kaymond, çizimdeki ve daha sonraki üniversite yıllarında ortaya çıkan olağanüstü spor yeteneğine rağmen işadamı olmayı amaçlıyordu. Fakat 1939 yılında çizimine başladığı Flash Gordon dizisi onu çizgi roman dünyasının kralları arasına soktu.

Rip Kirby dizisine İkinci Dünya Savaşı'ndan döndükten sonra başlayan Raymond, 1956 yılı sonbaharında geçirdiği bir trafik kazası sonunda en verimli çağında yaşama gözlerini yumdu. Başlattığı tek ve net çizgi yöntemi günümüzde bile sürmektedir. Aleks Raymond birçok gerçekçi akım çizerinin önderi ve öğretmeni olmuştur.

Diziyi günümüzde Fred Dickenson yazıyor, John Prentice, orijinal çizgilere sadık kalarak, dahası bu çizgilerden yararlanarak çiziyor.

Ünlü dizileri, ilk çizerlerinden sonra sürdüren ressamlar genellikle imzalarını kullanmazlar ve gölge çizer olarak çalışmalarını sürdürürler. Fakat John Prentice, Aleks Raymond'u aratmayacak kadar titiz bir çalışma ile diziye imzasını atabilme başarısını göstermiş ve bir istisna olmuştur.

John Prentice'in de artık emeklilik yaşına gelmesi nedeniyle son yıllarda diziye zaman zaman isimsiz gözlü çizerlerin de katkıları olduğu görülmektedir.

Bu sayımızda sizlere Rip Kirby'nin Amerika'da 3 Mart 1946 ve 22 Nisan 1946 tarihleri arasında bir çok gazetede birden tefrika edilmiş "YARALI EL" adlı ilk macerasını sunuyor ve aradan geçen 42 yıla rağmen zevkle okuyacağınıza inanıyoruz.

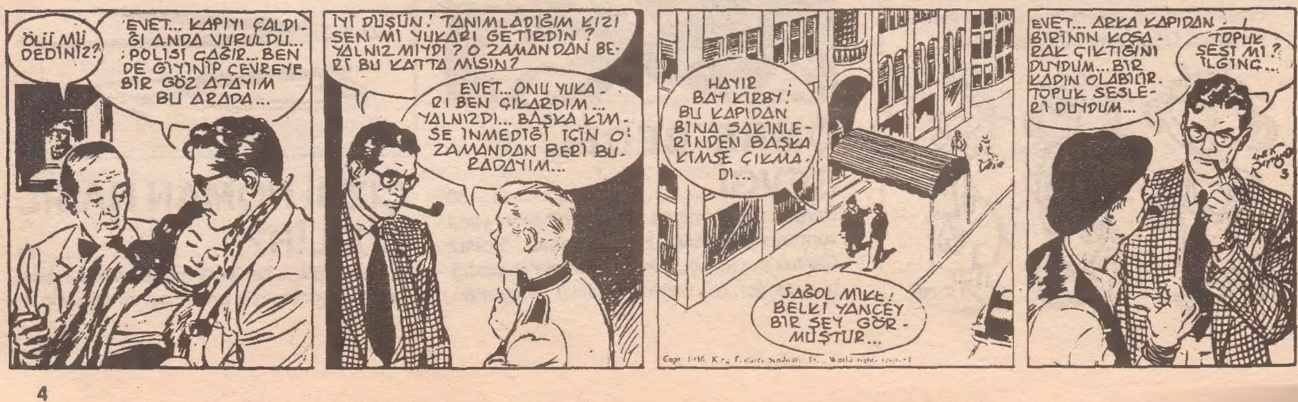

ÖYKÜ BU SULLİVAN! KAPIMI ÇALDI VE VURULDU... KAPIYI AÇTIĞIMDA KOLLARIMA YIĞILDI... ÖLMÜŞTÜ...
VE KİMSE BINADAN ÇIKTIĞINI GÖRMEMİŞ... ANCAK YANCEY YÜKSEK ÖKÇELİ AYAK SESLERİ DUYDUĞUNU SÖYLÜYOR...
Copr 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
KIZIN CÜZDANINA GÖRE ADI CHIP FARADAY... MODELMİŞ... SORGULAMA BİTENE DEK KENTTEN AYRILMA KIRBY!
YENİ BİR ŞEYLER BULURSANIZ BANA DA BİLDİRİN LÜTFEN...
SANA BİR ÖNERİDE BULUNAYIM RIP KIRBY! KİTAPLARIN VE YAZILARINLA İLGİLEN... BU AMATÖRLERE GÖRE BİR OYUN DEĞİL. ÜSTELİK DAHA TEMİZE ÇIKMADIN... KAPINDA BİR KIZ VURULDU...
UF! BENİ ÇOK KORKUTTUN!
BU BİNADA KİMSE CHIP FARADAY'I TANIMIYOR... ŞU ANA KADARKİ TEK İPUCU YANCEY'İN DUYDUĞUNU SÖYLEDİĞİ KADIN AYAK SESLERİ...
BAĞIŞLAYIN AMA TOPA VURURKEN YUKARI BAKIYORSUNUZ.
BAKIN EFENDİM! GÖZÜMÜ TOPTAN AYIRMADAN YUMUŞAK VE DÜZGÜN VURUYORUM...
DESMOND! SEN İKİ DOLARLIK BİR KURŞUNDAN BİLE HIZLISIN! KAPIYA BAKIVER LÜTFEN!
SELAM DESMOND! BÜYÜK BEYİN NEREDE?
BUYRUN BAYAN HONEY! EFENDİMİ ÇALIŞMA ODASINDA BULURSUNUZ...
Copr 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
DEMEK ARTIK MODELLER KAPINDA DÜŞÜP ÖLÜYORLAR MAVİ SAKAL! BU CİDDİ PORLARI BIRAK DA BENİMLE İLGİLEN BİRAZ...
BAĞIŞLA HONEY... O KIZCAĞIZI TANIMIYORDUM BİLE... BENİ NİÇİN GÖRMEYE GELDİĞİNİ DE BİLMİYORUM... KAPIMDA BİLİNMEYEN BİRİ TARAFINDAN ÖLDÜRÜLDÜ... TÜM GAZETELERDE BU ÖYKÜ VAR...
PEKİ BU DURUMDA NE YAPACAKSIN? GÜZEL KIZLAR KAPINI ÇALMAYA KORKACAKLARDIR ARTIK...
POLİS BANA UZAK DURMAMI SÖYLEDİ. ONLARA SORMANI ÖNERİRİM...
BENİ EKİYORSUN HA? OH RIP! İZİN VER SENİNLE OLAYIM. SARIŞIN OLABİLİRİM AMA APTAL DEĞİLİM... BİRAZ DİŞİ İLGİNÇLİĞİ DE KATABİLİRİM İŞE...
TAMAM HONEY! SEN İSTEDİN! DAYANACAĞINA EMİNSEN AL CEKETİNİ ÇIKALIM...
YAVAŞLA BİRAZ RIP! BENİ KOŞTURMAK MI İSTİYORSUN?
BARRY'NİN AJANSINA KAPANMADAN YETİŞMELİYİZ...
Copr 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
BUYRUN BAY KIRBY!
HMM... MODEL AJANSLARINDA NELER VARMIŞ?
GÖZLÜKLERİNİ KAĞIT KAPLAYACAĞIM...
RIP! ÇOK ŞÜKÜR GELDİN... GAZETECİLER, POLİSLER BENİ DELİYE ÇEVİRDİLER. HERKES ZAVALLI CHIP'İN ÖLÜMÜYLE İLGİLENİYOR...
BİLDİĞİN GİBİ KIZ BENİM KAPIMDA ÖLDÜRÜLMÜŞTÜ BARRY!
BARRY! BU HONEY DORIAN! MESLEKİ AÇIDAN NASIL BULUYORSUN ONU?
ÇOK TATLI AMA BUNUN CHIP FARADAY'IN ÖLÜMÜYLE NE İLGİSİ VAR?
Copr 1946 King Features Syndicate Inc World rights reserved
EĞER HONEY İYİ BİR MODEL OLABİLİRSE ONU İŞE ALMANI VE CHIP FARADAY'IN TÜM MÜŞTERİLERİYLE TANIŞTIRMANI RİCA EDİYORUM...
HAYIR RIP! POZ VERİRKEN KENDİMİ APTAL HİSSEDERİM. FOTOJENİK DEĞİLİM. KAMERADAN KORKARIM...
CHIP FARADAY'I BİR KADININ ÖLDÜRDÜĞÜNÜ SANIYORUM... BU KİŞİ CHIP'İN BENİ GÖRMEYE GELDİĞİNİ BİLİYORDU VE BUNU ENGELLEMEK İÇİN DE CİNAYETİ GÖZE ALDI... HONEY SENİN AJANSINDA ÇALIŞARAK İPUCU BULMAMA YARDIM EDEBİLİR...
TAMAM RIP. HEM SANA YARDIM EDECEĞİM HEM DE OLAĞANÜSTÜ BİR MODEL KAZANACAĞIM...
BEN FOTOMODEL OLDUM HA!
BUGÜNLERDE HER ŞEY OLABİLİR HONEY...

RHODA! BU BAYAN YENİ MODELİMİZ HONEY DORIAN! YARIN GELDİĞİNDE ONU ELE ALMANI İSTİYORUM. ONDAN UMUTLUYUM.
HIH! YENİ BİR SARIŞIN!
İLGİNE TEŞEKKÜRLER.
UZUN BOYLU, ESMER VE KISKANÇ... BENDEN DE HOŞLANMADI...
SANA DAYANMAK ZORUNDA HONEY!
Copr. 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
BU SIRADA MODEL AJANSINDA...
TAMAM... DİNLEYEN YOK... OFİS KAPANDI... DİNLE MONTY, BUGÜN ÖĞLEDEN SONRA RİP KIRBY, HONEY DORIAN İLE BURAYA GELDİ. AJANSIMIZDA MODEL OLARAK ÇALIŞACAK...
KİM VAR ORADA?
BEN... MOUSEY BLAKE... ÇİZMELERİMİ UNUTMUŞUM DA...
RHODA TELEFONU KAPATIRKEN BİR SESLE İRKİLDİ...
DAHA ÇALIŞIYOR MUSUN?
GİDİYORDUM... BAK KIZIM! O SOLUK YÜZÜNE BİRAZ BOYA SÜRSENE. SOLUCANLARA BENZİYORSUN...
RHODA GİDİNCE, MOUSEY'İN GENELDE SAKİN OLAN YÜZÜ ÖFKE İLE KIZARDI...
ONDAN NEFRET EDİYORUM... ONU... EVET. BUNU YAPACAĞIM.
EVET BAYAN!
BEN BARRY MODEL AJANSINDAN MOUSEY BLAKE! BAY RIP KIRBY'Yİ GÖRECEĞİM...
SİZİ DİNLİYORUM BAYAN BLAKE!
BAYAN DORIAN İLE SİZ AJANSTAN AYRILDIKTAN SONRA OLANLARI BİLMENİZ GEREKTİĞİNİ DÜŞÜNDÜM...
HER ZAMANKİ GİBİ SAAT BEŞTE BÜRODAN AYRILDIM. ÇİZMELERİMİ UNUTTUĞUM İÇİN GERİ DÖNDÜM... RHODA, MONTY ADINDA BİRİNE TELEFONDA BAYAN DORIAN'IN BİZİM AJANSDA ÇALIŞACAĞINDAN SÖZ EDİYORDU...
BUNU NİÇİN ANLATIYORSUN?
ZAVALLI CHIP FARADAY BENİM ARKADAŞIMDI... ONUN KATİLİNİN YAKALANIP CEZALANDIRILMASINI İSTİYORUM...
RHODA'DAN NEFRET EDİYORSUN DEĞİL Mİ? BUNUN İÇİN İYİ BİR NEDENİN OLABİLİR AMA SAKIN MANTIĞINI YİTİRME... İZNİNLE... BİR YEMEK SÖZÜM VAR.
İLGİNÇ BİR GELİŞME DES... UMARIM MOUSEY BLAKE'İN SÖYLEDİKLERİNİ NOT ALMIŞSINDIR...
ALDIM EFENDİM... BAYAN DORIAN'I ARAYIP YOLDA OLDUĞUNUZU BİLDİREYİM.
Copr. 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
BİLEĞİNDE YARA İZİ OLAN BİR EL HONEY DORIAN'IN KAPISINDAN BİR NOT ATTI...
TOPUKLU AYAKKABI SESLERİ... SAÇMA! CHIP FARADAY'IN ÖLDÜRÜLMESİNDEN SONRA HER AYAK SESİNDEN KUŞKULANIR OLDUM...
Copr. 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
GEÇ KALDIĞIM İÇİN BAĞIŞLA... BUNU KAPININ ALTINDA BULDUM...
NE ROMANTİK. BELKİ TELEFON FATURASIDIR.
OH! "GÖRÜNÜŞÜNE ÖNEM VERİYORSAN MODELLİK YAPMA. ASİT YANIĞI KORKUNÇ İZLER BIRAKIR."
NOTU BANA VER HONEY! BU OLAYIN DIŞINDA KALMAN EN İYİSİ... YAŞAMINI MAHVEDEMEM...
RİP! BENİ KORKUTUP SANA YARDIM ETMEMİ ÖNLEMELERİNE İZİN VERMEYECEĞİM...
TAMAM... SENİ ZORLA OLAYIN DIŞINDA TUTAMAM... NE İNATÇI OLDUĞUNU BİLİRİM... BU KÜÇÜK SİLAHI YANINDAN AYIRMA!
HİÇ DE İNATÇI DEĞİLİMDİR.
ÇOK TATLISIN HONEY... SENİ CHIP FARADAY'IN KATİLİNİN KOLLARINA ATMAK İSTEMİYORUM...
Copr. 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
ANCAK ÇALIŞMAKTA ISRAR EDERSEN YARIN AJANSTAKİ TÜM DAKTİLOLARIN YAZI ÖRNEĞİNİ ALMAYA ÇALIŞ!
DEMEK KAPIMIN ALTINDAN ATILAN TEHDİT MEKTUBUNUN HANGİ MAKİNEDE YAZILDIĞINI ARAŞTIRACAKSIN...
RİP! BU RHODA DEĞİL Mİ?
EVET... BİZİ GÖRMEZDEN GELİYOR AMA YANINDAKİ ADAMI GÖRMEK İSTERİM.

İYİ AKŞAMLAR BAYAN LOCKERBEE!
OH! İYİ AKŞAMLAR BAY KIRBY... BAYAN DORTAN...GEL SEVGİLİ MONTY!
BİR DAKİKA RHODA!
KARTIMI BUYRUN BAYAN DORTAN! SİZ BARRY'NİN YENİ MODELİSİNİZ. YÜZ KREMİ REKLAMIMA ÇOK UYGUNSUNUZ. YARIN GÖRÜŞELİM.
SİZİN GİBİ ÜNLÜ BİR FOTOĞRAFÇIYLA ÇALIŞMAKTAN ZEVK DUYARIM.
SENİN GÖZLERİNİ OYABİLİRİM. O REKLAMI BENİM İSTEDİĞİMİ BİLİYORSUN...
FİRMA SARIŞIN İSTİYOR SEVGİLİM. BİR DAKİKA. MÜDÜRÜ GÖRMELİYİM...
HEY MUSHY! BİRAZ DAHA VER BANA...
DEKTİFTİR O...
Cops 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
DÜŞÜN RİP! YARIN ÜNLÜ FOTOĞRAFÇI MONTGOMERY'YE POZ VERECEĞİM. RHODA BUNDAN HOŞLANMAYACAKTIR EMİNİM...
MONTGOMERY'NİN YÜZ KREMİ REKLAMLARINDA CHIP FARADAY'IN RESMİNİ GÖRDÜĞÜMÜ ANIMSIYORUM...
DESMOND! MAYMUNCUKLARI VE GEREKLİ ARAÇLARI TOPLA!
DEMEK BU GECE İŞE ÇIKIYORUZ.
Cops 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
YETERİNCE KİŞİ FAZLA MESAİ YAPIYOR... BÖYLECE BİZ DE DİKKATİ ÇEKMEYİZ... YİNE DE ASANSÖRÜ KULLANMAYALIM...
GELDİK...MONTGOMERY STÜDYOSU... MAYMUNCUĞU VER...DUR! KAPI KİLİTLİ DEĞİL!
BUNDAN HOŞLANMADIM.
RİP VE DESMOND, BÜYÜK BİR DİKKATLE MONTGOMERY'NİN KARANLIK BÜROSUNA GİRDİLER.
BİRDEN ARKALARINDA ANİ BİR KIPIRTI OLUNCA DÖNDÜLER...
KAÇIYOR EFENDİM!
İZLEYELİM.
BURADAN! MERDİVENLERDEN!
Cops 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
KAÇTI! ÇOK HIZLIYDI VE TOPUKLARI KADIN AYAKKABISI GİBİ SES ÇIKARIYORDU.
CHIP FARADAY'IN KATİLİNİ AVUCUMUZDAN KAÇIRDIK. NEYSE SIZLANMANIN YARARI YOK. YİNE YUKARIYA DÖNELİM.
CHIP FARADAY'IN EPEY RESMİNİ ÇEKMİŞ EFENDİM...
ÇOĞU DA KITTRICK REKLAM AJANSI İÇİN ÇEKİLMİŞ.. HEY! BU DA NEDİR BÖYLE?
NE BULDUNUZ EFENDİM?
İLAÇ KOKAN BİR ŞIRINGA İĞNESİ... DOSTUMUZ MONTGOMERY UYUŞTURUCU KULLANIYOR...FARADAY'IN NİÇİN ÖLDÜRÜLDÜĞÜNÜ ANLAMAYA BAŞLIYORUM...
RİP VE DESMOND BİNADAN AYRILIRLARKEN, HONEY'İN KAPISININ ALTINDAN NOT ATAN YARALI ELİN SAHİBİ TARAFINDAN İZLENİYORLARDI...
MONTGOMERY'NİN STÜDYOSUNDAN ÇIKAN ADAM SİZCE NEYİN PEŞİNDEYDİ EFENDİM...
ŞIRINGA DİKKATSİZCE MASAYA ATILMIŞTI VE ALTINDA ISLAK BİR NOKTA VARDI. BELKİ MONTGOMERY'NİN ARTIKLARIYLA İDARE EDEN BİR BAŞKA MORFİNMANDIR. ERKEK Mİ YOKSA KADIN MI?
BAY KITTRICK'İ KİM ARIYOR?
ADIM KIRBY. ACİL OLDUĞUNU SÖYLEYİN!
RİP KIRBY ERTESİ SABAH KITTRICK REKLAM AJANSINA GİTMİŞTİ...
BU SIRADA HONEY DORTAN MODELLİĞE BAŞLAMIŞTI...
AMAN TANRIM! MODEL OLARAK İLK GÜNÜMDE GEÇ KALDIM... ÇALAR SAATİN YÜZÜNDEN OLDU...
UYARISINA SADIK KALAN ELİ YARALI ADAM HONEY'İN DAİRESİNE GİRDİ VE ONUN PARFÜM ŞİŞESİNİ BOŞALTARAK İÇİNE ASİT DOLDURDU...
Cops 1946 King Features Syndicate Inc. World rights reserved

RIP KIRBY, FARADAY CINAYETIYLE ILGILI OLARAK KITTRICK REKLAM AJANSINA GITTI.
BENİ NIÇIN GÖRMEK ISTEDINIZ?
CHIP FARADAY CINAYETINI ARAŞTIRIYORDUM... FOTOĞRAFÇI MONTGOMERY SIZIN IÇIN ÇALIŞIRKEN ÖZEL EMRINIZLE HEP FARADAY'I KULLANMIŞ... NIÇIN?
CHIP FARADAY VE OĞLUM BUD... BIRBIRLERINI SEVIYORLARDI... O KIZLA TANIŞMADAN ÖNCE OĞLUM ŞIMARIK VE IŞE YARAMAZ HERIFIN BIRIYDI... ONU YOLA GETIREN CHIP'I ÖZ KIZIM KADAR SEVDIM VE ONA YARDIM ETTIM...
CHIP FARADAY'IN YERINI ASLA DOLDURAMAM...
IYI GIDIYOR HONEY! DINLEN!
HONEY DORION, ÜNLÜ FOTOĞRAFÇI MONTGOMERY'YE POZ VERIYORDU...
CHIP FARADAY'I IYI TANIRMIYDIN. NASIL BIRIYDI...
DIŞ AĞRISI KADAR İNATÇISIN GÜZELIM... ARKADAŞIN KIRBY'YE SÖYLE! BEN FARADAY'IN YALNIZCA MODELLIĞIYLE ILGILENIRDIM... GECE YARISI BÜROMU KARIŞTIRMASINA DA KIZDIM...
OĞLUM HER ZAMANKI GIBI DAHA KALKMAMIŞTI... SIZINLE GÖRÜŞECEĞINI SÖYLEDI... YAŞAMINDAKI EN GÜZEL ŞEY CHIP FARADAY'A OLAN AŞKIYDI... SIZE ELINDEN YARDIMI YAPACAKTIR...
TEŞEKKÜR EDERIM BAY KITTRICK. HEMEN GIDEYIM...
ANCAK GENÇ KITTRICK'IN APARTMANINA RIP'DEN ÖNCE ULAŞAN BIRI VARDI...
OH! SEN MISIN? IÇERI GEL AMA ÇABUK OL! ÇÜNKI BIRISINI BEKLIYORDUM...
UZUN SÜRMEZ KITTRICK. BUNU YAPMAK ISTEMEZDIM AMA FARADAY OLAYINDAN SONRA SANA GÜVENEMEM...
HAYIR! APTALLIK ETME! KONUŞMAM BEN. INDIR O SILAHI!
FARADAY'A ÖTTÜN UFAKLIK! ONU DA BU YÜZDEN TEMIZLEDIM... ARTIK SANA GÜVENEMEYIZ... BAĞIŞLA KITTRICK... EMIR BÖYLE...
HAYIR! YAPMA LÜTFEN! SANA PARA VERIRIM... NE ISTERSEN...
YARALI ELDEKI SILAH GÜRÜLTÜYLE PATLAMIŞTI...
BIRAZ SONRA..
TUHAF! BABASI ONA HEMEN GELECEĞIMI SÖYLEMIŞTI... GIYINIP DIŞARI ÇIKTIĞINI SANMIYORUM... BU IŞI HIÇ BEĞENMEDIM...
RIP MAYMUNCUKLA KAPIYI AÇTI VE...
INTIHAR SÜSÜ VERMEK IÇIN SILAH ÖZELLIKLE BIRAKILMIŞ... AMA YARA ÇEVRESINDE BARUT IZI YOK...
SUSTURMAK IÇIN ÖLDÜRÜLMÜŞ OLMALI... BU OLAY, BEN BABASININ BÜROSUNDAN GELIRKEN OLMUŞ.
RIP, ÖLDÜRÜLEN CHIP FARADAY'IN SEVGILISINI DE ÖLDÜRÜLMÜŞ OLARAK BULMUŞTU...
BIR MÜCADELE IZI YOK AMA YÜZÜNDEKI IFADE ONUN ŞOK OLACAK KADAR ŞAŞIRDIĞINI GÖSTERIYOR... BENCE TANIDIĞI BIRI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLDÜ...
BIR ŞIRINGA... DEMEK KITTRICK DE UYUŞTURUCU KULLANIYORDU... KITRICK VE MONTGOMERY... IKISI DE UYUŞTURUCU KULLANIYOR VE CHIP'IN ARKADAŞLARI...
BU DA NE? MOUSEY BLAKE'DEN BIR DOĞUM GÜNÜ KARTI...
RIP DAIREYI KILITLEDI VE POLISE BUD KITTRICK'IN ÖLDÜRÜLDÜĞÜNÜ HABER VERIP EVINE DÖNDÜ...
KITTRICK'IN EVINDE ONA MOUSEY BLAKE TARAFINDAN GÖNDERILMIŞ BIR KART BULDUM DESMOND! BAYAN BLAKE'I IZLEMENI ISTIYORUM...
PEKI EFENDIM... BAYAN HONEY UĞRAYIP SIZE BU MEKTUBU BIRAKTI.
HONEY EVE ERKEN DÖNMÜŞ OLMALI... AH! BUNLAR BARRY MANKENLIK AJANSINDAKI DAKTILOLARIN YAZI ÖRNEKLERI... ŞIMDI BUNLARI KAPI ALTINDAN ATILAN NOTLA KARŞILAŞTIRAYIM...
HONEY'I TEHDIT EDEN NOT RHODA LOCKERBEE'NIN DAKTILOSUNDA YAZILMIŞ... ILGINÇ!
AYNI ANDA HONEY'IN EVINDE...
OH! BANYODAN SONRA YENIDEN TAPTAZE OLDUM...
SIRA YÜZ BAKIMINDA...
HONEY, LOSYON YERINE ASIT DOLU ŞIŞEYE UZANDI...
Copr. 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

Copr. 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

MOUSEY BLAKE'İN ARKADAŞININ SEVGİLİSİ BUD KITTRICK'E ASILDIĞI YOLUNDAKİ SUÇLAMALARININ KANITI VAR MI PEKİ RHODA?
ŞİMDİLİK BU KONUDA SÖZÜME GÜVENMEK ZORUNDASINIZ... AMA İNANIN O ASİT TEHDİDİNİ YAZARAK BENİ SUÇLU DURUMA DÜŞÜRMEK İSTEYENİ BULACAĞIM
KUŞKULAR MOUSEY'DE Mİ TOPLANIYOR RIP?
TABİİ RHODA LOCKERBEE'YE İNANABİLİRSEK.. BELKİ DESMOND BİR ŞEYLER BULUR....
AH! ÇIKIYORLAR VE İŞTE... O DA ORADA...
DESMOND, MOUSEY'İ İZLEME GÖREVİNİ SÜRDÜRÜYORDU...
MOUSEY BİR GAZETE ALDI VE BAŞLIĞI OKUYUNCA ŞAŞIRDI...
TRUMP
"BUD KITTRICK ÖLDÜRÜLDÜ" HAYIR! HAYIR! HAYIR!
MOUSEY BLAKE TELAŞLA BİR TAKSİYE ATLADI...
PENGUEN KULÜBÜNE! LÜTFEN ÇABUK!
DESMOND ONU İZLEMEYE KARARLIYDI...
ŞU TAKSİYİ İZLE!
YANGIN NERDE BAYAN?
WELL!
GÖZYAŞLARIYLA KIZARAN YÜZÜNE ALDIRMAYAN MOUSEY, EĞLENMEKTE OLAN MODA DÜNYASI PATRONLARINI OMUZLAYARAK MÜDÜRÜN ODASINA YÖNELDİ...
AZ SONRA RIP'İN EVİNDE...
ALO BAY KIRBY! PENGUEN KULÜBÜNDEYİM... MOUSEY BLAKE GAZETEDE KITRICK'İN ÖLDÜĞÜNÜ OKUYUNCA DOĞRU BURAYA GELDİ... MÜDÜRÜN ODASINDA...
İŞTE İZLEMEYE BAŞLADIK...! BEKLE DESMOND! HEMEN GELİYORUM...
RIP TELEFONU KAPAYIP CEKETİNİ GİYDİ. SİLAHINI KONTROL ETTİ.
DEMEK MOUSEY, BUD KITTRIK'İN ÖLDÜRÜLDÜĞÜNÜ OKUDUKTAN SONRA DOĞRUCA PENGUEN KULÜBÜNÜN MÜDÜRÜNÜ GÖRMEYE GİTTİ...
AYNI ANDA PENGUEN KULÜBÜNDE..
ÖLDÜ O! SEN YAPTIN. SENİ AŞAĞILIK ADİ UYUŞTURUCU TÜCCARI!
DELİRDİN Mİ SEN? KİM ÖLMÜŞ? NEDEN SÖZETTİĞİNİ BİLMİYORUM... BIRAK O SİLAHI MOUSEY...
SEN BUD'İ ÖLDÜRDÜN! BAŞKA KİM YAPABİLİR? OLDUĞUN YERDE KAL!
EN İYİ MÜŞTERİMİ NİÇİN ÖLDÜREYİM?
MUSHY, ŞAŞIRTICI BİR ÇEVİKLİKLE ATLADI...
SİLAHINI KULLANMAYA ZAMAN BULAMAYAN MOUSEY BLAKE HIRSINDAN AĞLIYORDU...
BIRAK O ELİNDEKİNİ YOKSA BOYNUNU KIRARIM..
SİLAH KIZIN ELİNDEN DÜŞÜNCE MUSHY ONU BIRAKTI...
KITTRICK'İ ÖLDÜRMÜŞÜM HA! SENİ GEBERTMEDEN DEFOL BURADAN!
KIZ GİTTİKTEN SONRA MUSHY, TELEFONA SARILDI...
HATTIN ÖBÜR UCUNDA TELEFONU AÇAN KİŞİ YARALI EL'Dİ...
BLAKE BELA OLUYOR. İŞE KOYUL!
TAMAM MUSHY
RIP, PENGUEN KULÜBÜN ÖNÜNDE DESMOND'U BULDU...
GECİKTİNİZ EFENDİM.. MOUSEY AYRILDI... ONU İZLEMEKTENSE SİZİ BEKLEMEYİ UYGUN BULDUM...
BİR TÜRLÜ TAKSİ BULAMADIM DESSEN MUSHY'Yİ KOLLA, MOUSEY BLAKE'İ BEN İZLERİM...
RIP TAKSİYE, MOUSEY'İN ADRESİNİ VERDİ...
UMARIM SİLAHLI ADAM ONA ULAŞMADAN BEN YETİŞİRİM. MOUSEY KONUŞACAKSA ARTIK KONUŞMAYA HAZIRDIR...
SİVİL POLİS SULLIVAN, SOKAĞIN KARŞISINDAN MOUSEY'İN KAPISINDA DURAN TAKSİYİ İZLİYORDU...
RIP KIRBY BU... MOUSEY BLAKE'İN BU CİNAYETLERDE PARMAĞI OLDUĞUNU O DA FARKETTİ DEMEK...

RIP, MOUSEY'İN APARTMANINA GİRERKEN BİR GÖLGE...
KIRBY! KIZI SORGULAMASINA İZİN VEREMEM!
RIP MAYMUNCUĞUNU KULLANDI.
KAPIYI ÇALMASAM İYİ OLUR. ÇEVREYE BİR GÖZ ATARIM... EĞER MOUSEY DAHA DÖNMEMİŞSE SALONDA BEKLERİM...
RIP KAPIDAN ADIMINI ATAR ATMAZ ELİ YARALI ADAM SALDIRIYA GEÇTİ... ANCAK RIP BİRDEN DÖNDÜ...
RIP'İN KALKAN KOLU DARBEYİ DURDURAMADI AMA YAVAŞLATTI... SİLAHIN KIZASI KAFASINA İNMİŞTİ...
RIP SERSEMLEMESİNE RAĞMEN YARALI BİLEĞİ YAKALAMAYI BAŞARDI...
ANCAK GÜÇLÜ BİR SOL YUMRUKLA DEVRİLDİ...
Copr. 1946, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
HIZLI ÇALIŞAN YARALI EL RIP'İ ÇABUCAK BAĞLADI...
ONUN İŞİNİ BİTİREBİLİRDİM AMA PATRON KIZABİLİR BUNA...
YARALI EL KAPIYA DÖNDÜĞÜNDE MOUSEY BLAKE BİNAYA GİRMEK ÜZEREYDİ...
ŞİMDİ SIRA SENDE BAYAN BLAKE! AMA SENİN İŞİN TÜMÜYLE BİTECEK!
MOUSEY BLAKE, ÖLÜMÜN KENDİSİNİ BEKLEDİĞİNDEN HABERSİZ EVİNE GİRMEK ÜZEREYDİ...
DURUN BAYAN BLAKE! POLİS! ADIM SULLIVAN! SİZİNLE BİR ŞEY KONUŞACAĞIM...
EN İYİSİ EVİNİZE GİRELİM.. BELKİ KIRBY DE ORADA BEKLİYORDUR... HEY! BU DA NESİ?
BAK SEN! YAMAN DEDEKTİF RIP KIRBY'NİN TA KENDİSİ! BAKALIM BİZİM ÇOCUKLAR BUNU DUYUNCA NE DERLER?
SULLIVAN VE MOUSE EVE GİRDİKLERİNDE RIP'İ BAĞLANMIŞ BULDULAR...
HA HA HA! BAĞIŞLA KIRBY! KENDİMİ GÜLMEKTEN ALAMIYORUM... FIRINA GİRMEYE HAZIR BİR HİNDİ GİBİSİN... HA! HA! HA!
KİTAPLARINLA UĞRAŞMANI SÖYLEMİŞTİM. KİM YAPTI BUNU?
YÜZÜNÜ GÖRMEDİM AMA BAŞIMI AĞRITTI DOĞRUSU... SANIRIM ARTIK FARADAY İLE KITTRICK'İ ÖLDÜRENİ BİLİYORUM...
BAKALIM... KIZI EVİNE GÖTÜR BAYAN! BAZI SORULARA YANIT İSTİYORUZ...
DUR SULLY! ÇOK ŞEY BİLMESİNE RAĞMEN ONU KASTETMEMİŞTİM BEN... ONU YANINA AL YOKSA SABAHA ÖLÜSÜNÜ BULURSUN... BU ARADA BEN DE KATİLİ BULACAĞIM...
DUR KIRBY! BU CİNAYET İŞİ ÇOK CİDDİ... BEN DE SENİNLE GELMELİYİM...
BAĞIŞLA SULLY! AMA BENİM PRESTİJİM SÖZ KONUSU... POLİSLERİN BANA GÜLMELERİNİ İSTEMEM KENDİ YÖNTEMİMLE OYNAYACAĞIM.
SENİ SUCUK GİBİ BAĞLI BULDUĞUMU SÖYLEMEM... KİMDEN KUŞKULANIYORSUN?
BAYAN BLAKE BEKLİYOR. ONA İYİ BAK SULLY! ŞİMDİLİK HOŞÇAKAL!
DAHA SONRA BİR TAKSİDE RIP KENDİ KENDİNE DÜŞÜNÜYORDU...
BENİ BAYILTMADAN ÖNCE BİLEĞİNİ YAKALAMIŞTIM...
TANIDIĞIM YALNIZCA BİR KİŞİNİN BİLEĞİNDE YARA VAR...
KIZI ÖLDÜRME PLANININ GERÇEKLEŞMEYECEĞİNİ ANLAYINCA KAÇTI... TOPUKLARI KADIN AYAKKABISI GİBİ SES ÇIKARIYORDU... FARADAY VE KITTRICK'İ KİMİN ÖLDÜRDÜĞÜNÜ BİLİYORUM ARTIK...

RIP KIRBY, CHIP FARADAY'IN KATILININ IZI ÜSTÜNDEYDI...
MOUSEY'I TEMIZLEMEKTEN UMUDUNU KESENE DEK EVE DÖNMEZ
BURADA INEYIM ŞÖFÖR BEY..
MAYMUNCUĞA YINE IŞ DÜŞTÜ. UMARIM IÇERIDE DEĞILDIR
BU ŞIRINGA ONUN DA MORFINMAN OLDUĞUNU GÖSTERIYOR..
KAĞITTA MUSHY'NIN TELEFON NUMARASI VAR... AYAKKABILARININ TOPUKLARI DA YÜKSELTILMIŞ...
AZ SONRA RIP KAPIYA SOKULAN BIR ANAHTAR SESI DUYDU
KATIL GELDI!
YARALI EL, DAIRESINE GIRDI VE IŞIĞI AÇTI...
HOŞGELDIN...
ADAM BIRDEN EĞILEREK DÖNDÜ...
...VE IKI SILAH AYNI ANDA PATLADI...
SILAH, KAPICININ IŞE YARAMAYAN SAĞ ELINDEN DÜŞTÜ...
ÇOK BUDALALIK ETTIN YANCEY!
BU SIRADA POLIS MERKEZINDE...
KIRBY AZ ÖNCE ARADI VE KAPICI YANCEY'I ENSELEDIĞINI SÖYLEDI... KONUŞ MOUSEY!
OH! NE YARARI VAR KI? PEKI..
MOUSEY SONUNDA KONUSMAYA KARAR VERMIŞTI...
CHIP FARADAY, BUD KITTRICK'I SEVIYORDU... BEN DE BUD'I SEVIYORDUM... CHIP, MUSHY'NIN BUD'A MORFIN SAĞLADIĞINI BILIYORDU... RIP'DEN YARDIM ISTEMEYE KARAR VERDIĞINDE BUD'IN BANA KALMASI IÇIN MUSHY'YE HABER VERDIM.
VE MUSHY OLIVER, CHIP FARADAY'I, RIP KIRBY'YE ULAŞAMADAN TEMIZLETTI...YA ASITLE ILGILI NOT?
HONEY DORIAN'IN MODEL AJANSINDAN UZAKLAŞMASI IÇIN BEN YAZDIM ONU...HERŞEYI BUD'I SEVDIĞIM IÇIN YAPTIM...
AMMA BÜYÜK AŞKMIŞ BU...NEYSE ÇOCUKLAR GÖTÜRÜN ŞUNU! BEN KIRBY'NIN YANINA GIDIYORUM. MUSHY OLIVER'I DE GETIRIN!
RIP KIRBY, CHIP FARADAY CINAYETININ SANIĞI OLARAK KENDI KAPICISI YANCEY'I YAKALAMIŞTI.
IŞTE KATIL BURADA SULLY! OMUZUNDA DA BIR KURŞUN VAR. MUSHY OLIVER'I DE YAKALAYIN! ASIL PATRON O!...
BUNU YAPMASAYDIM MUSHY BANA MORFIN VERMEYI KESERDI...
BILIYORUM KIRBY! MOUSEY BLAKE KONUŞTU... SEN IYISIN YA?..
MUSHY KENTTEN UZAKLAŞMIŞTI AMA INATÇI DESMOND DA PEŞINDEN AYRILMIYORDU.
DAHA HIZLI! KAÇIYOR!
BAYIM! BU YAŞLI ARABANIN DAHA HIZLI GITMESI OLANAKSIZ!
ŞAFAK SÖKERKEN RIP'IN EVINDE.
EMRETTIĞINIZ GIBI ONU IZLEDIM EFENDIM... AMA KENT DIŞINDA YITIRDIM...
TAMAM DES! ONU FBI VE POLISE BIRAKALIM... EVE DÖNEBILIRSIN... ZAVALLI CHIP FARADAY'IN KATILLERI TEKER TEKER YAKALANIYORLAR...
SEN FARADAY DAVASINI ÇÖZERKEN BENIM EVDE MIŞIL MIŞIL UYUMAM NE ŞANSSIZLIK... HELE KAPICI YANCEY'IN KATIL OLMASI INANILIR GIBI DEĞIL...
MUSHY OLIVER'IN MAŞASIYMIŞ MEĞER.
O AŞAĞILIK MORFIN TÜCCARININ YAKALANMASINI ISTERIM...
ŞU ANDA ÜLKEDEKI TÜM POLIS VE FBI AJANLARI ONU ARIYORLAR... YERINDE OLMAK ISTEMEZDIM...
YA MOUSEY BLAKE? NE APTALCA BIR AŞK...
HONEY! TATLIM! BURAYA BUNLARI KONUŞMAYA GELMEDIK. DANSEDELIM...
Son

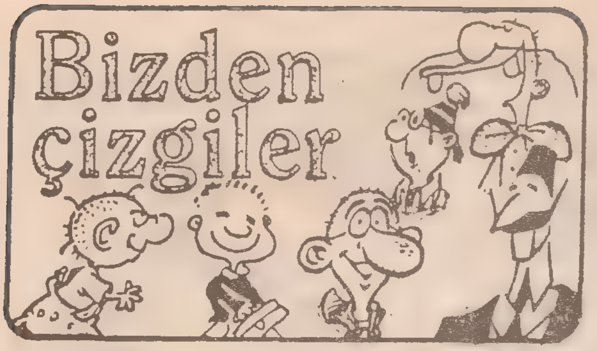

Kendini kurnaz zanneden aptalların simgesi...

AVANAK AVNİ

KARİKATÜRİST **Oğuz Aral** **"Avanak Avni"** gibi birçok çizgi kahramanının yaratıcısı. Otuz beş yıl boyunca çizgileriyle biçimlendirdiği tüm tipler okurlar tarafından ilgiyle karşılanmış, günlük esprilere konu olmuş.Hatta okurlar o denli benimsemişler ki bu tipleri, **Avanak Avni**'ye ve **Utanmaz Adam**'a hitaben mektuplar yazmışlar. Bu mektuplarında günlük sorunlarını, üzüntülerini paylaşmak istemişler çizgilerde yaşayan tiplerle...

Oğuz Aral'ın yarattığı kahramanların en ilginç tarafı, ortaya çıktıktan bir süre sonra çizerlerini esir almaları. **"Tasarladığım çizgi tipleri genellikle birkaç kez çizmek için düşünürüm."** diyen karikatürcü, bu düşüncesini pek gerçekleştirememiş. **Mayk Hammer, Köstebek Hüsnü** ve **Utanmaz Adam**, iki üç kez çizilmek için tasarlanan kahramanlardan bazıları. Fakat karikatürcü, okurlar tarafından çok beğenilen kahramanların her birini en az altı yıl çizmek zorunda kalmış. Çizmekten bıkıp da bıraktıktan sonra taklitleri başka çizerler tarafından yıllarca sürdürülmüş.

Karikatürcünün çizgileriyle can verdiği son kahraman **"Avanak Avni"** 12 yıl önce doğdu. **Oğuz Aral,** bu tipi toplumumuzda, bolca bulunan ve **"Kendini kurnaz sanan aptalları"** simgelemek için yaratmış. Çizer **"Avanak Avni'de aptallığın tipik özelliği, kendini kurnaz zannetme hastalığı var"** diyor kahramanından söz ederken. **"Uzun zaman Avni'yi büyük bir insan olarak çizdim. Sonra sıkıldım bu tipten. Ve Avni'nin nasıl bir çocuk olabileceğini düşündüm. Mutlaka konuşmayı çok geç öğrenmişti... Avni'yi, bir hafta denemek için altı yıl önce çocuk olarak çizdim. Hiç beklemediğim kadar büyük yankı uyandırdı. Ben de sürdürdüm. Çizdiğim tipler toplumumuz içinde belirli bir yere oturuyor, sevecenlikle karşılanıyor. Belki insanlar kendilerinden birçok şey buluyor çizgilerimde. Örneğin Avni'nin yaşı küçük ama büyüklerin davranışlarına da rastlıyoruz hareketlerinde. Gün geliyor Avni'nin davranışlarıyla Özal arasında paralellik kuruluyor. Gün geliyor insanlar söyleyemedikleri, yapamadıkları şeyleri buluyorlar onun davranışlarında. Bazen laf olsun diye çiziyorum. Toplumda nasıl bir yere oturuyorsa, büyük yankı uyandırıyor."**

Avanak Avni'nin yaratıcısı

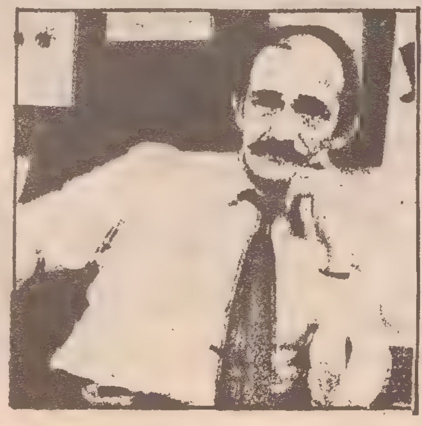

Oğuz Aral

OĞUZ Aral, on beş yaşında başlamış karikatürcülüğe. Otuz sekiz yıldır aralıksız çiziyor. Bu süre içinde çeşitli dergi ve gazetelerde çalışmış. Şu anda **"Gırgır"** dergisini yönetiyor ve bu dergide çiziyor. Karikatür **Oğuz Aral**'ın uğraşlarından sadece biri. Çizgi film yapımcılığı, senaryo yazarlığı, sinema ve tiyatro yönetmenliği, mim ilgi alanlarından bazıları. Karikatür kadar tiyatro da yaşamında büyük bir yer tutuyor. Basında sürekli olarak çalışmaya başlamadan önce, kendi tiyatro grubuyla Anadolu'nun çeşitli illerinde oyunlar sahnelemiş. Ayrıca Türk Halk Müziği üzerine çeşitli araştırmalar yapıyor.

AVNi
Oğuz ARAL
BiLiYOR MUSUN, SENİ BEN ÇİZDİM AVNİ'CİİM...
SOKAKTA KALMAYASIN DİYE SANA GÜZEL BİR DE EV ÇİZDİM...
ÇOK SEVDİĞİNİ BİLDİĞİM İÇİN BU ELMALARI DA BEN ÇİZDİM...
SİZE MİSAFİRLİĞE GELİNCE BACAKLARINI SEYREDESİN DİYE SELMA HANIMI DA BEN ÇİZDİM...
YA BUNUF KİK GIBIL?
TABİ DİLAVER'İ DE, BEN ÇİZDİM AVNİ'CİİM...
DANK!
18 yaşındaki AVNİ'yle 45 yaşındaki AVNİ, nasıl olduysa bir gün karşı karşıya geldiler...
DEMEK BU KIZDA GÖZÜN VAR.. AMA BÖYLE UZAKTAN YUTKUNMAKLA İŞ TUTULMAZ OĞLUM..
HAYATTA GİRİŞKEN OLACAKSIN... BAK ŞİMDİ BANA!..
YESİNLER SENİ YAVVRUUU...
GÖRDÜN MÜ TIFIL? KIZ BANA NASIL CİLVE YAPTI... İSTESEM RANDEVU BİLEM ALIRDIM...
BAKIŞLARINDAN ANLADIĞIMA GÖRE ŞU OĞLANA FENA BOZULUYORSUN DEĞİL Mİ?
HİÇ DURMA PATLAT! ATALARIMIZ NE DEMİŞLER.. "İLK VURAN KAZANIR." BAK ŞİMDİ BANA!
NAABER LAN HÖRGÜCÜNÜ KÜTÜRDETTİĞİMİN DEVESİ.. EPEYDİR MARİZİNE KAYMAMIŞTIM!..
GÖRDÜN MÜ OĞLUM.. ZAMPARALIK VE CESARET HEP TECRÜBEYLE ELDE EDİLİR...
HADİ BAKALIM, BENDEN ÖĞRENDİKLERİNİ ŞİMDİ SEN DE YAP!..
KORKMA, GÖSTER KENDİNİ BE!
YEFİSNIL VAYVUU!

 Derleyen: Ali Recan

Alfredo Alcala

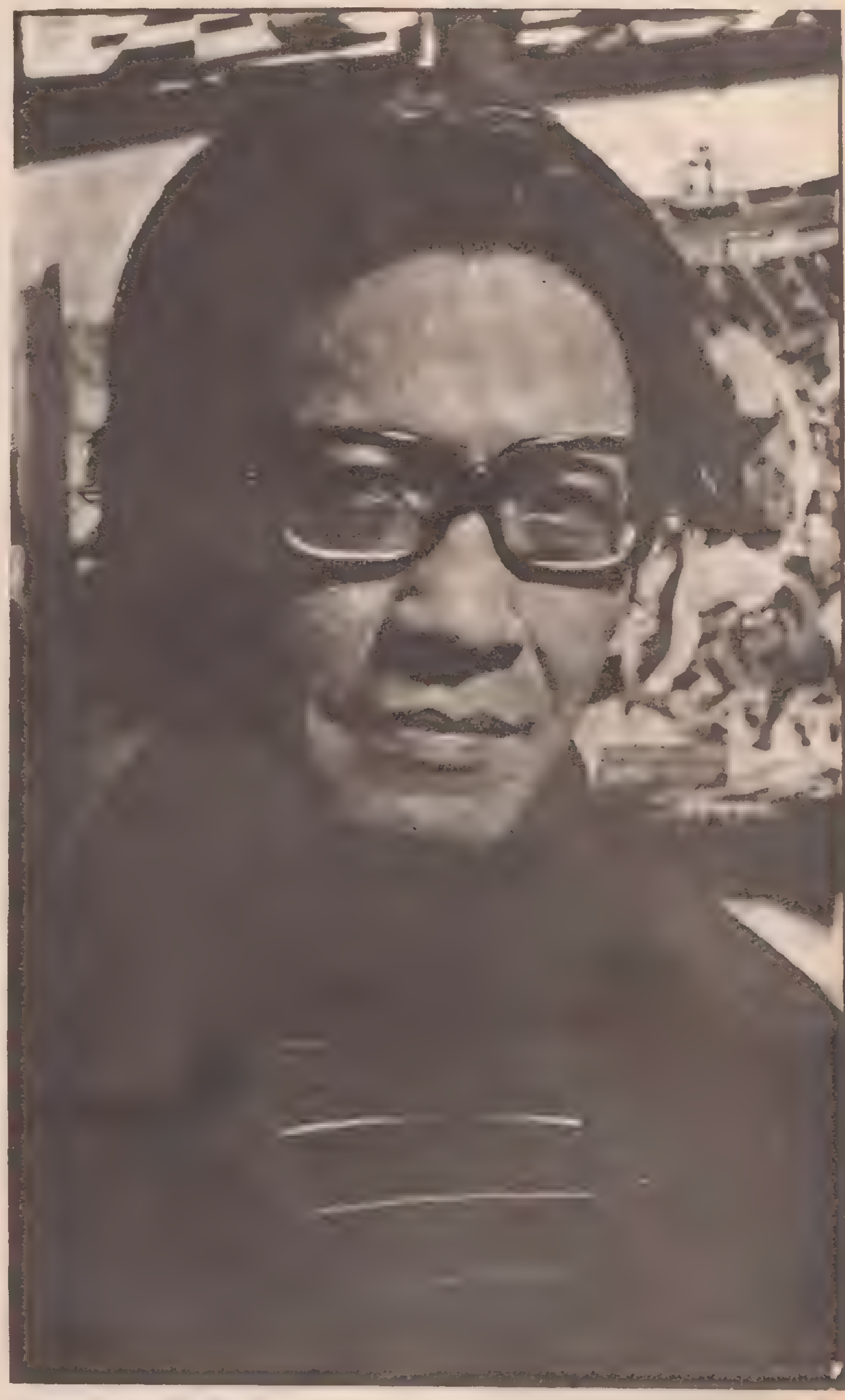

Tam anlamıyla bir sanatçı olan Alfredo Alcala, mesleğe çok genç yaşlarda, İkinci Dünya Savaşı'nda Japonların Filipin adalarını işgal ettiği yıllarda başladı. Japonlara karşı yeraltı örgütünde çelışıyor ve Manila çevresindeki Japon birlikleri hakkında bisikletiyle bilgiler topluyordu. Edindiği bilgilerle, ayrıntılı haritaları bölge gerilla liderine ulaştırmak, gençlik hevesiyle ona sportif bir macera gibi geliyordu. Onu bu sarhoşluktan ayıltan yakalanması oldu. Az kalsın yaşamı çok erken sona erecekti.

Açgözlü Alfredo, elinin ulaştığı tüm Amerikan çizgi romanlarını yutarcasına inceliyordu. Küçükken ayakkabı boyacılığından kazandığı paraların hemen hemen tümünü çizgi romanlara yatırıyordu. Bu örnekleri inceleyerek sabırla çalışıyor, klasik çizim ve anlatım konusunda fantastik yöntemler geliştiriyordu.

Savaştan sonra ressam olarak çalışmaya başladı fakat Bituin (Yıldız) yayınlarında (Bir Filipin Yayınevi) çıkan ilk çalışmaları 1948 de bir çizgi roman panelinde farkedilinceye dek isteğine ulaşmamıştı. Bundan sonra Alfredo Alcala Filipin Yayın sanayiinin aranan isimlerinden biri oldu. Verimli Filipinli ressamın yayıncısını ikna etmesi sonucu, bu şirket ve ardından başkaları yalnızca çizgi roman içeren dergiler yayınlamaya başladılar.

1949 da Alfredo ve ressam arkadaşları, kendi hesaplarına bir numara alacak düzeyde başarılı eserler yayınlamaya başladılar. Başarıya tırmanan yayınevleri 1951 yılında kapandı çünkü, Filipin hükümeti, kağıt sıkıntısını önlemek için önemli saydığı yayınlar dışındakilere kağıt vermemek kararı almıştı.

1950'lerde Alfredo, ününü devrim yaratacak bir yolu açarak perçinledi. Ve kendisini örnek alanlar da bu yoldan gittiler. Yayıncısı kuşkuyla karşılamasına rağmen, Nazi savaş gemisi Bismark'ın batışını anlatan beş sayfalık bir çizgi romanı yayınlaması için onu ikna etti. Bu, Filipin çizgi roman piyasasını titreten bir olay oldu. Alfredo bundan sonra denizcilikle ilgili pek çok serüven ortaya koydu.

Filipinlerde tam anlamıyla herşeyi yapıp ulaşacağı bir nokta kalmayınca, Alfredo Alcala, dikkatini çizgi romanın anavatanı Amerika Birleşik Devletleri'ne çevirdi. Burada geniş bir okuyucu kütlesi, üstün yetnekli ressamları bağırlarına basmaya hazırdılar. Alfredo'nun çizdiği ya da çinilediği çizgi romanlara gelen övgü mektupları sel gibi yağıyordu.

Alcala'nın en büyük başarısı, siyah beyaz görkemli Marvel dizilerindeki çizgileri oldu. Hayranları onun, dramatik yönü ağır olan ve okuyucuyu sanki içine çeken doyumsuz çizgilerini ısrarla istiyorlardı. John Buscema'nın kurşun kalemlerini çizdiği Conan dizilerindeki çinilemeleri onun saygınlığını zirveye ulaştırdı. Conan'ın efsanevi başarılarına Alfredo'nun katkısı büyüktür.

Şu anda New York'da oturmakta olan Alfredo Alcala boş zamanlarını Amerikan tarihi üzerine araştırmalar yaparak değerlendirmektedir ve bir gün Kaliforniya ve vahşi batıyı anlatan çizgi roman dizileri hazırlamayı düşünmektedir.

Büyük usta Alfredo Alcala, diğer ülkelerde yetişip de Amerika'ya gidip sanatlarını orada sürdürmeyi, geliştirmeyi planlayan çizgi roman çizerlerinin öncüsü ve umudu olmuştur.

Annie Mae:
BİR AŞK HİKAYESİ
Original story copyright ©1972 by Dennis O'Neil
Adaptation copyright © 1980 by Marvel Comics
GÜN BOYU NEW YORK KALDIRIMLARINI ARŞINLADIKTAN SONRA BİTKİN BİR DURUMDA UCUZ OTELLERDEN BİRİNİN ÖNÜNDE DURUYORLARDI...
AMA DANNY! BEN PİRE TORBASI BİR ODADA SERSERİLER GİBİ KALAMAM...
BAŞKA SEÇENEĞİMİZ YOK YAVRUM...GECEYİ SOKAKTA GEÇİRMEK DAHA MI İYİ? CEBİMİZDE ONBİR DOLAR VAR VE BU PARAYLA PLAZA DA KALINMAZ!
HİÇ DEĞİLSE GİRİP BİR GÖZ ATALIM!
Story: DENNY O'NEIL
Photography: ELIOT R. BROWN
Art: GENE COLAN & ALFREDO ALCALA

BUYRUN BALAYI DAİREMİZE! NE KADAR KALACAKSINIZ?
BIR GECE!
BÜTÜN GECE MI? HUH! NIÇIN OLMASIN? BIR ZAMANLAR BEN DE GENÇTIM. KEYFİNİZE BAKIN!
PEK KÖTÜ SAYILMAZ...
PEKİ YA BENDEN DE MI?
BILMİYORUM.
HEY BEBEĞİM! KEŞKE SENİ BIRAZ OLSUN RAHATLATABILSEYDİM. SANA BIR ÖYKÜ ANLATAYIM MI? BEN ÇOK İYİ ÖYKÜ ANLATIRIM.
BILIYORUM.
BERBAT! YAPTIKLARIMIZDAN, NEW YORK'DAN HER ŞEYDEN NEFRET EDIYORUM.
PEKİ! BANA BIR AŞK HİKAYESİ ANLAT!
NASIL BAŞLASAM?..

"BİR ZAMANLAR BİR ADAM VARMIŞ... CROMAGNON IRKINDAN, KABİLESİNDEN ATILMIŞ, YALNIZ VE MUTSUZ BİR ADAM..."
KENDİSİ ÇOK İYİ BİR AVCIYMIŞ... YEMEK YEMEYİ DE BECERİRMİŞ...
AMA ADAM AÇMIŞ... NEDENİNİ BİLMİYORMUŞ... AÇLIĞI KESİNLİKLE ETE DEĞİLMİŞ ÇÜNKİ ETİ BOLMUŞ... BAŞKA BİR ŞEYİN AÇLIĞINI ÇEKİYORMUŞ...
BİR SABAH HER ZAMANKİNDEN ERKEN ÇIKMIŞ GÜNIŞIĞINA VE ALIŞTIĞI MANZARAYA BAKMIŞ... KENDİ VADİSİ VE KENDİ DÜNYASI... BEREKETLİ VE YAŞAM DOLU...

ARKASINDAN VE YUKARIDAN GELEN HAFİF BİR HIŞIRTI DUYUNCA KASLARI GERİLMİŞ VE DÖVÜŞMEYE HAZIR OLARAK BİRDEN DÖNMÜŞ...
O... MAĞARANIN GİRİŞİ ÜSTÜNDEKİ BİR ÇIKINTIDA DURUYORMUŞ... ONUN BİR DİŞİ OLDUĞUNU HEMEN ANLAMIŞ AMA DAHA ÖNCE HİÇ GÖRMEDİĞİ TÜRDEN BİR DİŞİ...
ONU İSTİYORMUŞ ADAM... VE BU İSTEKLE BİRLİKTE KAFASINA BİR AĞRI GİRMİŞ... BİR ŞEYİN FARKINDAYMIŞ... BENLİĞİNE KAVUŞMUŞ GİBİ BİR DUYGU İÇİNDE SANKİ DANS EDİYORMUŞ. KAFASINDAN AYAK PARMAKLARINA DEK BİR HEYECAN YAYILIYORMUŞ...
ADAM KIZA DOĞRU TIRMANDIKÇA KIZ DAHA YUKARILARA ÇIKIYORMUŞ...
KAYALIĞIN EN TEPESİNE ULAŞTIĞINDA GÜNEŞTE PIRIL PIRIL DURUYORMUŞ

GÜNEŞİN PARLAYAN IŞIKLARI KIZI SANKİ İÇİNE ALIP ADAMIN GÖZLERİNİ KÖRLEŞTİRMİŞ.
GÖZLERİNİ AÇABİLDİĞİNDE KIZI GÖREMEMİŞ...
ADAMIN AZ ÖNCEKİ DUYGULARI DA YOKOLMUŞ... SERSEMLEŞMİŞ... BOMBOŞ OLMUŞ VE YÜZYILLARCA ÖYLE KALMIŞ.
HER YENİ YAŞAMININ BİRKAÇ DAKİKASI DIŞINDA SERSEM BUDALA VE BOMBOŞ OLMUŞ... BUNLARIN TÜMÜNÜ SIRALAMAK ÇOK SIKICI BİR YİNELEME OLURDU...
AŞAĞI YUKARI KIRKBİN YIL SONRA, İSKOÇYALI BİR KÖYLÜ OLARAK YENİDEN DOĞMUŞ... DEVLET TOPRAKLARINI OVALARDAN AYIRAN ÇİTTİN YANINA OTURMUŞ EFENDİSİNİN TOPRAKLARINI BEKLİYORMUŞ...
BİRDENBİRE KIZ BELİRMİŞ... AYAKLARI ÇAMURLU TOPRAĞA GÖMÜLÜ, SAÇLARI KIZILDAN BEYAZA DÖNÜŞÜYORDU...
ADAM BİRDEN BİLİNÇALTINDAKİ İSTEĞİ ANIMSAMIŞ.
KIZI ÇALILIKLARDA VE SİSLERİN İÇİNDE KOVALAMIŞ...

SIS SANKİ KIZI SARMALAYIP YUTMUŞ.
YÜZYIL SONRA KIZ YENİDEN GÖRUNDUGUNDE BU KEZ FRANSADA BİR BALIKÇIYMIŞ...
ANIMSAMASIYLA BİRLİKTE ONA OLAN TUTKUSU DA BELİRGİNLEŞMİŞ...
ANCAK ADAM ARZUSUNU HAYKIRAMADAN KIZ KARANLIKTA KAYBOLUP GİTMİS...

DAHA SONRA BİR DENİZCİ OLARAK YAŞARKEN, BİR NOEL GECESİNDE OTOBÜS TERMİNALİNDE OTURMUŞ, MÜZİK MAKİNESİNİN ÇALDIĞI İNCE SESLİ ŞARKICIYI DUYUYOR AMA DİNLEMİYORMUŞ...
God rest ye merry, gentlemen, Let nothing you dismay!
KAHROLSUN! BİR TATİL GECESİNDE BENİ FİLONUN EN İĞRENÇ DENİZALTISINDAKİ GÖREVİME GÖTÜRECEK OTOBÜSÜ BEKLİYORUM...
GÜZEL BİR YAVRU BULUP KEYFİME BAKMAYI YEĞLERDİM...
HUH! ÇIPLAK AYAKLAR!
SATTIĞIN HER NEYSE İSTEMİYORUM... SADAKA DA VERMEYECEĞİM...

SONRA BİRDEN ANIMSAMIŞ
VE ARZUSU UYANMIŞ...
HEY! DUR!
GERİ DÖN!
SENİNLE KO-
NUŞMALIYIM!
LÜTFEN!
HAYIR!
YİNE OLMASIN!

GERÇEK BİLİNCİNİ YİTİRİP UYUMADAN ÖNCEKİ SON BİR KAÇ SANİYEDE ÖFKEYLE HAYKIRMIŞ.
BIKTIM ARTIK!
KAHROLSUN! YÜZLERCE YAŞAM BOYUNCA HEP SENİ KOVALAMAKTAN BIKTIM.. ARTIK YA BENİM OL YA DA CEHENNEME GİT!
DİLEĞİ GERÇEKLEŞMEMİŞTİ...
ONU İZLEYEN YÜZYILLARDA İNSANOĞLU AKLINI OLAĞANÜSTÜ BİÇİMDE GELİŞTİRDİ. ATEŞLEMELİ MAKİNELERİ BIRAKIP YARADILIŞIN KENDİ KAYNAKLARINDAN OLUŞAN IŞIK ENERJİLİ KANATLARLA YILDIZLARI ARAŞTIRDILAR...
BU ÜSTÜN YETENEKLİ İNSANLAR VAROLDUKLARININ BİLİNCİNE SARILIYORLARDI... BU BİLİNÇ ONLARI SOĞUKTAN SICAKTAN VE BASINÇTAN KORUYORDU...
İNSANOĞLU HER YERE YOLCULUK EDİYOR, ÇOK ŞEY ÖĞRENİYOR VE ÖĞRENDİKLERİNİ SEVİYORDU.
YAVAŞ YAVAŞ, KENDİ SÜREKLİLİKLERİNİN HİÇ BİR AMACA HİZMET ETMEDİĞİNİ FARKETTİLER VE RUHSAL BOŞLUĞA GERİ DÖNDÜLER... BUNUN OLMASINDAN MUTLUYDULAR.

ANCAK VAROLMAYA SON VERMEDEN ÖNCE ÖRNEKLERİNDEN BİRİNİN BİR İŞARETÇİ OLARAK KALMASINI KARARLAŞTIRDILAR... İŞTE BU SEÇİLEN İNSANOĞLU, MAĞARA ADAMI, ÇİFTÇİ, BALIKÇI, DENİZCİ... VE DAHA PEK ÇOK ŞEY OLMUŞTU... ŞİMDİ DE KENDİ TÜRÜNÜN BİR ANITIYDI...
O VARDI... ZAMAN, GEÇTİĞİNİ FARKEDEN KİMSE OLMADIĞINDAN YERİNİ SONSUZLUĞA BIRAKMIŞTI... AMA O VARDI VE SONSUZLUKTA UYUYORDU...
BİRDEN UYANDI...
YAPAYALNIZDI...
VE YALNIZLIĞA HİÇ DE GEREK OLMADIĞINI FARKETTİ... YENİ BAŞLAMAKTA OLAN BİR EVRENE GİDİP ATOMLARA DOKUNDU...
...ONLARA BIÇIM VE GÖRÜNTÜ
ANIMSADIĞI BİR GÜZELLİĞE
TÜRDÜ... ONA GÜZELLİĞİNİN
VE DİŞİLİĞİNİ DE VERİP ADINI
KOYDU...

SONRA ZAMAN BİR KEZ DA-
HA BAŞLADI... ANNIE MAE'
NIN DUYGUSALLIĞI ONU SA-
RIP SARMALADI VE ÇAĞLA-
RIN ARASINDAN GEÇMİŞE
GÖNDERDİ...
YÜCE BİR DAĞIN
TEPESİNE...
YEŞİL BİR
OVAYA...
BİR DENİZ
KIYISINA...
BİR OTOBÜS
TERMİNALİNE..

SONUNDA ZAMAN KIZI, ERKEĞE GERİ DÖNDÜRMÜŞTÜ... MUTLULUĞU BİRBİRLERİNDEN ESİRGEMEDEN PAYLAŞMALARI VE SINIRLI ZAMANI İYİ DEĞERLENDİRMELERİ İÇİN...
ORADA... HER ŞEYİN BAŞLANGICI VE SONU OLAN YERDE. BİRLEŞTİLER...

ÖYKÜM BU KADAR.. BEĞENDİN Mİ ?
KISKANDIM...
NİÇİN?
ANLATTIĞIN O KADIN... ANNIE MAY HİÇ DE BANA BENZEMİYORDU VE SEN ONU GERÇEK GİBİ ANLATTIN...
BU YALNIZCA BİR ÖYKÜYDÜ.
AMA SEN ONA İNANIYORSUN YA DA İNANMAK İSTİYORSUN...
DANNY! ACABA BİZ BAŞLANGIÇTA MIYIZ YOKSA SONDA MIYIZ?
BİLMİYORUM MELEĞİM...BELKİ ORTADAYIZ...
AMA BİLİYORDU... TIPKI KIZIN BİLDİĞİ GİBİ...
SON

Çizgi Romanın Öyküsü

Sinan Gürdağcık

Çizgi romanın ilk örneği çokca tartışılmış, sonuçta çoğunlukla William Hogarth'ın 1734 yılında yayınladığı "Fahişenin Yükselişi" adlı resim dizisinde karar kılınmıştır. Bu resimler birbirini izleyerek bir konunun bütününü oluşturmaktadır ve yazıyla desteklenmişlerdir. Böylece, çizgi romanın temel unsurları olan yazı ve resim birlikteliği ve de devamlılık ilk kez —basılı olarak— varolmuştur.

Resimlerle öykü anlatma sanatı, İsviçreli R.Töpffer'le doruk noktasına ulaştı. Öyle ki, ünlü edebiyat adamı Goethe, bu sanatçının işlerini övüp göklere çıkartmakta gecikmedi. Dahası, bunları yeni bir sanat biçiminin müjdecisi olarak gördüğünü söyleyecek kadar ileri gitti.

Çizgi romanın tarihsel gelişimi içindeki en önemli isimlerden biri de Wilhelm Busch'tur. Bu ünlü Alman çizer, "Max und Moritz" adlı iki haşarı çocuğun öykülerini resimlerken farkında olmadan Amerikan çizgi romanının temeline ilk harcı koymuştur.

Çizgiyle öykü anlatma, biçim olarak uzun süre varolmasına karşın ancak gazete sayfalarına geçtikten sonra yaygınlaşabilmiştir. Bunun nedeni de, fotoğraf makinesinin bulunmasından sonra geçen büyük bir zaman diliminde fotoğrafın basılmasının gerçekleştirilememiş olmasıdır denilebilir. Böylece birçok gazete olayların görsel anlatımını sağlamak için çizerlerden yararlanmak durumunda kalmış bu da çizginin gazete sayfalarındaki yerini sağlamlaştırmıştır.

Yeni bir biçim olarak Avrupa'da ortaya çıkan çizgi roman, asıl patlamasını Amerika'da gerçekleştirmiştir. Çizgi Roman, gazeteyi kitleye indirirken, gazete de çizgi romanı yaygınlaştırmış oluyordu. Zaman dilimi ondokuzuncu yüzyı sonları ve yirminci yüzyıl başları arasıydı ve kısa süre sonra çizgi roman yayınlamayan gazete kalmamıştı.

Amerikalı sanatçılar çizgiyle öykü anlatma sanatında Avrupalı meslekdaşları kadar ileri değildiler. Aslında, ilk girişim de onlardan değil, yayıncıdan geldi. J. Puitzer ve genç rakibi W.Randolph Hearst, gazetelerinin tirajını arttırmak amacıyla çeşitli çizgi ürünleriyle bezenmiş renkli pazar eklerini yayınladılar. Öteki gazeteler de bu yeni modayı izlemekte gecikmediler. Amerikan çizgi romanının ilk iki isminden biri olan R.Dirks, Alman çizer Busch'un "Max und Moritz"ini aldı ve daha değişik bir biçimde ilk kez konuşma balonu kullanarak— "Katzenjammer Kids" adıyla piyasaya çıkardı. Bir süre sonra Hearst en iyi sanatçıları kendi gazetesine transfer etti. Böylece, çizgi roman yeni bir sanat biçimi,

Wilhelm Busch'un "Max Und Moritz"i (1865)

Outcault'un "Yellow Kid"i (1896)

Burroughs'un ünlü "Tarzan"ı (1929)

yeni bir meslek ve yeni bir ticari meta olarak Amerikan ekonomisi içinde yerini aldı. Daha sonra, bu yeni biçim tüm dünyada, Amerika'da konulan adıyla, "Comics" olarak anılacaktı.

Bu gazetelerde, çizgi roman, kaba çizgileriyle de olsa kendi biçimini oluşturdu. Çerçeve içine alınmış resimler, devamlılık, sürekli karekterler, konuşma balonlarının kullanılması, hareket çizgileri gibi temel unsurlar artık toplum bilincinde bir daha silinmeyecek biçimde yerini almıştı. Şimdi bunu, bir çeki düzen verme dönemi izleyecekti.

1910 yılı geride kaldığında çizgiyle anlatım sanatının iki ayrı tavrı çıkmıştı ortaya. Bu iki ayrı yaklaşımı gerçekleştiren iki sanatçıdan biri Herriman'dı. "Krazy Kat" adlı bir tipi vardı. İkinci sanatçı ise "Bringing Up Father"ı çizen George Mc Manus'tu. (Bizde "Güngörmüşler" adıyla yayınlandı).

İkisi de Rudolph Dirks'ün slapstick anlayışından yola çıkmışlardı. Ancak ikisi de birbirinden farklıydı. Herriman lirikti, Mc Manus dünyevi; Heriman karmaşıktı, Mc Manus açık ve doğrudandı; Herriman düşler kuruyordu, Mc Manus ise tam anlamıyla pragmatist'ti.

Böylece, bu iki sanatçı sonraki sanatçıların izleyeceği iki yol çıkarmış oldular ortaya. Birincisi sanat yapmayı, ikincisi ise eğlendirmeyi amaçlıyordu da denilebilir. Belki olması gereken ikisi arası bir yerlerdeydi, kimbilir.

1920—25 yılları arasında, çizgi romanın etkin bir sanat olmasının yanı sıra iyi satan bir ticari ürün olduğunu kavramış bulunan yayıncılar duruma el koydular. Kar sağladıkları meta'ın sorumluluğunu sanatçının elinden almaya karar verdiler. Çizgi Romancı için özgür yaratma dönemi sona ermişti artık. Yayıncılar, çizgi romanın sivri uçlarını törpülediler ve Amerikan orta tabakasına yönelik pembe, rahatlatıcı ve zararsız aile çizgi romanları tezgahlamaya koyuldular. Bu dönemden arta kalan tek değerli örnek bizde de "Fatoş" adıyla yayınlanan "Blondie"dir.

Serüven ve bilinmeyen insanoğlu için hep çekici olmuştur. Ayrıca, Yirminci Yüzyılın bir keşifler ve icatlar çağı olduğu gözönüne alınırsa bu olgunun çizgi roman dünyasına yansımasının kaçınılmazlığı açıkça görülecektir. Bunun sonucu olarak, anlatım tekniği ve stil olarak bambaşka bir tür çıkar ortaya, 1929'da. Bunlar serüven çizgi romanlarıdır. Bu yeni tür, ik çizgi romanların karikatürsel çizgisinden ayrılır. Grafik tasarım olarak magazin illüstrasyonuna, kompozisyon olarak figürativ sanata yaklaşır. Eskinin geleneksel öykü anlatma biçimleriyle sinema sanatının zincirleme akış tekniği biraraya getirilir. Artık çizgi romana gerçek yaşam devinimleri yansıtılmıştır. Bu dönemin ilk ürünleri, Harold Foster'in "Tarzan"ı ve Nowlan—Calkins ikilisinin "Buck Rogers"ıdır ki bu ikincisi ülkemizde de "Yıldırım Kaptan" adıyla yayınlanmıştır.

Sinemanın sessiz olduğu dönemde balonlarıyla konuşan çizgi roman, sinemanın konuşmaya başlamasıyla eş zamanda hareket etmeye başlar. Böylelikle statik eğlence, dinamik gösteriye dönüşmüş olur.

Tarzan ve Yıldırım Kaptan bilinen romanlardan kaynaklanmışlardı. Chester Gould ise değişik bir yöntem getirdi. Bir ormanın derinliklerinde ya da gelecek bir yüzyılda değil de çizildiği zaman birimi içinde ve bilinen mekanda yaşayan, tümüyle özgün ilk serüven çizgi roman kahramanını, "Dick Tracy"i yarattı Bu ilk örnekleri ötekiler izledi. Alex Raymond'un "Flash Gordon"u, "Rip Kirbys"si, Lee Falk'un "Mandrake"i, "Phantom"u, H. Foster'in "Prince Valiant"ı bunların bazılarıdır.

1930'da serüven ruhu bütün çizgi romanları sardı. Başlangıçta mizahi çizgi tipleri olan "Miki Fare" ve "Temel Reis" bile uzun serüvenlere atılmaktan kendilerini alamadılar.

Serüven romanındaki bu patlama bütün dünya ülkelerini etkiledi. Amerikan ürünlerini geride bırakma başarısı gösteren tek Avrupa çizgi romanı, bu dönemde, Herge'nin "Tenten"i oldu. İkinci Dünya Savaşı çıkıp da kağıt kısıtlaması, bazı ülkelere konan ambargolar gibi unsurlar belini bükene kadar Amerikan çizgi romanı büyük pazarların tek sahibi olmayı sürdürdü.

1938 yılında ilk başarılı çizgi roman dergisi olarak "Superman"ın Amerika'da yayınlandığını görüyoruz. Süperman, kısa sürede Amerikan tarzı yaşam görüşünün simgesi ve modern Amerikan mitolojisinin yaratıcısı oldu. Bunu, taklidi olan öteki "Super" kahramanlar izledi.

İkinci Dünya Savaşıyla birlikte çizgi tipler de askere yazıldılar. Kitlenin savaşa psikolojik hazırlığını sağlamak, cephede ve cephe gerisinde morali yüksek tutma ve propaganda için, Amerikan, İngiliz, Kanadalı ve Avustralyalı sanatçılarla, İtalyan ve Japon sanatçıları karşı karşıya geldiler. İspanya, Arjantin, İsviçre ve İsveç gibi tarafsız ülkelerin çizgi romanlarında bile savaş yankılandı, durdu. Bu arada, Türk çizeri Cemal Nadir'in aynı

Underground akımının önemli isimlerinden Crumb'un "Fritz The Cat"ı

dönemdeki Faşizme ve Nazizme karşı çizgileriyle verdiği savaşımı da unutmamak gerek. Yalnızca Almanya'da savaş çizgi romanları çizilmedi. Bunun nedeni de Hitler'in bu sanatı "yoz" bulması ve yasaklamış olmasıydı.

Savaş sonrası sanatçılarda bir bocalama görüldü. Aslında mizahçıların, otuz milyonun ölümüyle sonuçlanan bir yıkımdan komik şeyer çıkartamayacak durumda olmaları pekala anlaşılabilir. Ne var ki serüven romancılarının da kendi dertleri vardı. Ünlü ya da isimsiz milyonlarca savaşan kişi tarafından gerçekleştirilen suskun kahramanlıkla karşılaştırınca çizgi tiplerin kahramanlıkları saçma, anlamsız ve yakışıksız kalıyordu. Amerikan çizgi romanı arayış içindeydi. Bu arada birçok Avrupa ülkesi de kendi çizgi tiplerini yaratmaktaydı, durmadan. "Lucky Luke" bunlardan yalnızca biriydi. (Bizdeki adı "Red Kid".)

1950'de Amerikan çizgisi liderlik, prestij, yaratıcılık ve canlılık açısından gerilemeye başlamıştı. Amerikan olmayan çizgi romansa büyük bir hızla gelişip serpilmekteydi. İngilizlerin "Dan Dare"i, Japonların "Tetsuwan Atom"u, Belçikalıların "Jerry Spring"i, Fransızların "Ric Hiochet"si serüven alanında; Fransızların "Asterix"i, Belçikalıların "Gaston Lagaffe'ı, İtalyanların "Coco Bill"i ve İngilizlerin "Andy Capp"i mizahi çizgide bu dönemin en önemli ürünleriydi.

William Gaines adlı Amerikalı yayıncı soruna kendi açısından bir çözüm yolu bulmuştu. "Crypt of Terror" ve "Vault of Horror" adlı, cinayet öyküleri formu içinde kontrolsuz bir şiddeti sergileyen çizgi roman dergileri pazara canlılık getirdi. Ancak, tepki uyandırmakta da gecikmedi.

1954, soğuk savaş yılıydı, Mc Carthy dönemiydi, bir tür cadı avı başlatılmıştı ve çizgi roman da bundan nasibini alacaktı.

Ünlü psikologlardan da destek gören bir çok dernek, kadın enstitüsü ve bunların tertipledikleri konferans ve seminerler çizgi romanı ve çizgi romancıyı hedef alan saldırıyı başlattılar. Tatlı kazançlarını ve endüstrinin bu kesimini ve bu arada da toplumu korumak amacıyla harekete geçen yayıncılar bir tür oto sansür komitesi oluşturdular. Belli kurallar saptadılar ve bunlara uymayanları dışladılar, yalnız bıraktılar. İçlerinde en iyi kazanan Gaines'i kurban vererek bu vartayı atlattılar.

Yayıncıların oluşturduğu "Comics Code Authority", çizgi roman sanatının büyük ölçüde hadım edilmesi sonucunu da beraberinde getirdi.

Gaines boş oturmadı ve "Mad"i çıkardı. Amerikan tarzı yaşam görüşünü temsil eden her kurum Mad'in eleştiri konusu oldu.

Yetişkinlere yönelik çizgi roman dergileri 1955 yılından başlayarak yaygınlaştılar ve oto sansür yıpranmasını sürdürdü. Mad'den ayrıldıktan sonra aydın çevreye yönelik yayınlar çıkarmaya devam eden Harvey Kurtman, "Underground" akımının da önünü açmış oluyordu.

İlk gerçek underground çizgi roman dergisi, Gilbert Shelton'un 1962'de fotokopi ile yüz sayı kadar çoğaltıp piyasaya sürdüğü "The Adventures of Jesus" du. (Tanrının Serüvenleri). Yeni akım giderek yaygınlaştı ve 1965'de kendini iyice duyurdu. Bu Vietnam'ın bombalandığı yıldı.

Ne var ki, yeni kan olarak kucak açılan Underground giderek kendi içinde çeşitli siyasi eğilimlere bölündü. Bu türün sanatçıları disiplinsiz çalışma ve uyuşturucu bağımlılığı yüzünden beklenen verimi gösteremediler. Hareket kendi içinde yozlaştı ve çöktü.

Oysa 60'lı ve 70'li yıllar Avrupa çizgi romanı için neredeyse bir tür rönesans dönemi olmuştur. İngiltere, Fransa, İtalya ve hatta Japonya çizgi kalitesi yüksek, içerik olarak da alışılmadık derecede düzeyli ürünlerle meydan okur oldular. Özellikle İspanyollar estetiği en üst düzeye vardırmakta gecikmediler. Amerika için yapacak tek şey vardı artık, ithal etmek.

Bugün, çizgi roman bir Dünya Fenomenidir. Birleşmiş Milletlerde yer alan hemen her ülkenin, Filipinlerden Meksikaya, Çinden Rusyaya kadar, kendi çizgi roman üretimi,kendi çizgi roman kültürü ve kendi çizgi roman anlayışı gelişimini sürdürmektedir.

"Red Kit"

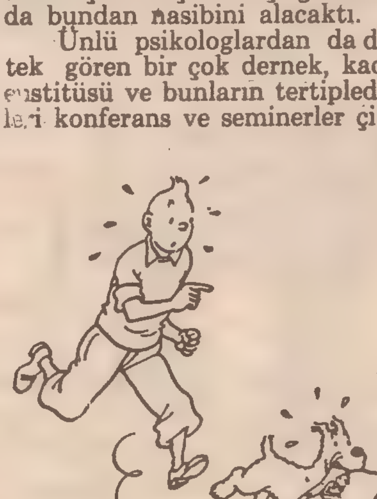

"Tenten"

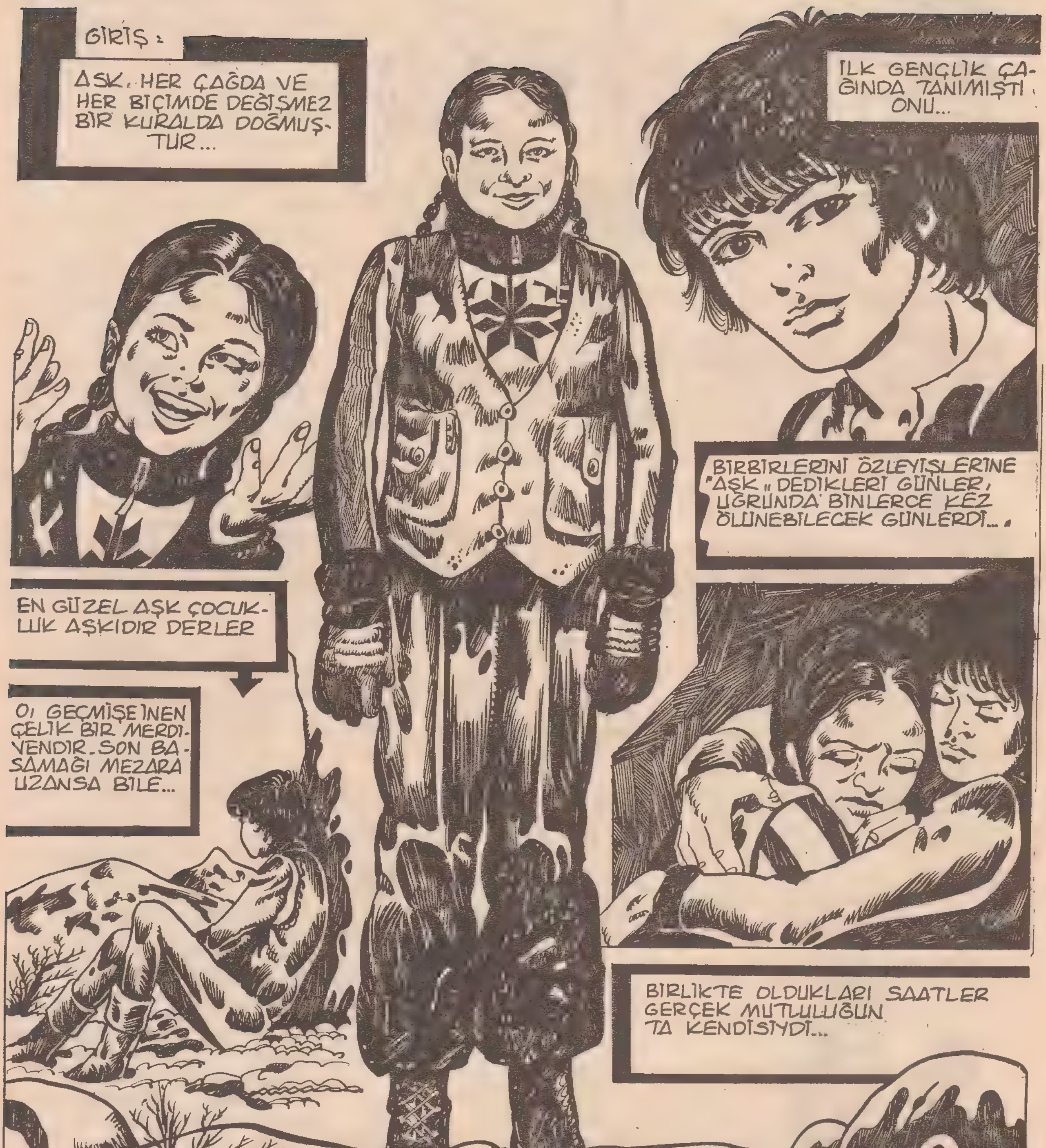
GİRİŞ:
AŞK, HER ÇAĞDA VE HER BİÇİMDE DEĞİŞMEZ BİR KURALDA DOĞMUŞTUR...
İLK GENÇLİK ÇAĞINDA TANIMIŞTI ONU...
BİRBİRLERİNİ ÖZLEYİŞLERİNE "AŞK" DEDİKLERİ GÜNLER, UĞRUNDA BİNLERCE KEZ ÖLÜNEBİLECEK GÜNLERDİ...
EN GÜZEL AŞK ÇOCUKLUK AŞKIDIR DERLER
O, GEÇMİŞE İNEN ÇELİK BİR MERDİVENDİR. SON BASAMAĞI MEZARA UZANSA BİLE...
BİRLİKTE OLDUKLARI SAATLER GERÇEK MUTLULUĞUN TA KENDİSİYDİ...
SEYFİ KARADEMİR

ÖMRE BEDEL SEVGİ
YAZAN: LEVENT CANTEK
ÇİZEN: ŞEYFİ KARADEMİR
ÇOK KORKUYORUM... YA BABAM DUYARSA...
"YAPTIĞIMIZ KÖTÜ BİR ŞEY MI?
KÖTÜ BİR ŞEY DEĞİLDİ ELBET... BU, İNSANI YÜCELTEN UNUTULMAZ MUTLULUK, O KÖTÜ RASTLANTIYA DEK SÜRDÜ YALNIZCA. KÖTÜ ANILAR DA İYİLER KADAR UNUTULMAZ OLURLARDI ÇOĞU KEZ...
O GÜN DE ÖYLE OLMUŞTU...
EYVAH! BABAM!
EVET KÖPEKLER!
SEVDİĞİ KIZIN BABASI ONA "NEDEN?" DİYE SORMAK YERİNE ÖLDÜRESİYE VURMAYI YEĞLEMİŞTİ.
NEDEN SONRA GÜÇLÜKLE DOĞRULMAYA ÇALIŞIRKEN YÜREĞİNDEKİ ACININ BEDENİNDEKİNDEN DAHA FAZLA OLDUĞUNU HİSSETMİŞTİ...
SENİ BIR DAHA GÖZÜM GÖRMESIN ÇULSUZ KÖPEK! ANLADIN MI?
P- PEKİ EFENDİM...
YAŞAMINI DOLDURAN TÜM MUTLULUĞU BURAYA KADARDI... BUNDAN SONRA GEÇECEK SEFİL YAŞAMINI YAŞAMAK İSTEMİYORDU...
HİÇ DEĞİLSE ŞİMDİ BU OLANAĞA SAHİPTİ...
VE BU İSTEK YERİNE GETİRİLDİ...
BENDEN İSTEDİĞİN BU DEĞİŞİKLİK DAHA KÖTÜ BİR BİÇİMDE SONUÇLANABİLİR...
İÇİNDE BULUNDUĞUMDAN DAHA KÖTÜSÜ OLAMAZ!
PEKİ FAKAT BUNUN DÖNÜŞÜ YOK... SON SANİYENE DEK...

YARIM KALACAK BİR MUTLULUKTAN SONRA YİNE SEFİL GERÇEĞE DÖNMEKTENSE SONSUZ HUZURDA MUTLULUĞU YAŞAMALIYDI...
YİNELEYEYİM... BİR DAHA SENİ, İSTEDİĞİN AN BU GÜNÜNE GETİREMEM... YALNIZCA SON SANİYESİNE DEK MUTLULUĞUNU YAŞARSIN...
VE BUNU DENEYECEKTİ...
BUNDA KARARLIYIM. HEM SENİN DE İSTEDİĞİN BENİM YAŞAMIM DEĞİL Mİ ŞEYTAN?
MUTLULUĞUN HER DAKİKASINA YILLARINI ALABİLİRİM... GERİ DÖNEMEZSİN...
MUTLU YAŞAMIN ÇOK UZUN YADA ÇOK KISA...
...OLABİLİR...
HAZIR MISIN?
5
HAZIRIM... O KÖTÜ SONUN DIŞINDA KALAN HER ŞEY BENİM İÇİN GÜZELDİR. BU PİS YILLARIMA KARŞIN BANA O GÜZEL GÜNÜN SAATLERİNİ SONSUZA DEK VER!
ÖYLEYSE GİT! YAŞAMADIĞIN ANLARI YAŞA VE PİŞMANLIK DUYMA!
İŞTE O HER DAKİKASINA YILLAR VERİLEN UNUTULMAZ MUTLULUK BİR KEZ DAHA YAŞANIYOR...
BU ANLARI YAŞAMANIN BEDELİ YILLARLA ÖLÇÜLEMEZDİ...
BU KEZ O ADAM ONLARI BAŞBAŞA YAKALAYAMAYACAKTI... O ANDAN BİR DAKİKA ÖNCE ÖNLEMİNİ ALDI...
NİÇİN SAKLANDIK? AAA! BABAM!
SUSSS!
İŞTE YAZGISINI CEHENNEME ÇEVİREN O KÖTÜ ANI İSTEDİĞİ GİBİ ATLATMIŞTI...
ARTIK SEVDİĞİYLE SON ANINA DEK BİRLİKTEYDİ...
ONA BU SEVGİLİYİ VEREN TANRIYA ...
...VE BU ANLARI YAŞATAN ŞEYTANA ŞÜKRETTİ...
BİLİYOR MUSUN? SANKİ BU ANI ÇOK İSTEMİŞİM DE HİÇ YAŞAMAMIŞIM GİBİ BİR DUYGU VAR İÇİMDE... SENİ YİTİRİP DE YENİDEN BULMUŞUM GİBİ BİR ŞEY...
KORKMA HİÇ! BU DÜŞ BİTECEKSE BUNU YALNIZCA AKIP GİDEN ZAMAN YAPACAKTIR. BAŞKA HİÇ KİMSENİN GÜCÜ YETMEZ...

VE MUTLULUĞUN DORUĞUNDAYKEN DAMARLARINDAKİ KANIN DONMAYA BAŞLADIĞINI HİSSETTİ...
NEDENİNİ ANLAYAMADIĞI BU TÜKENİŞ ŞEYTANLA OLAN PAZARLIĞINDAN MI KAYNAKLANIYORDU? BİR BEBEK KADAR GÜÇSÜZDÜ ŞİMDİ...
ŞEYTANIN VARLIĞINDA ÖLÜMÜN BELİRTİSİNİ GÖRÜR GİBİYDİ...
HAYIR!
BİLİNÇSİZCE DİRENMEYİ DENERKEN HER ÇIRPINIŞTA SONA BİRAZ DAHA YAKLAŞIYORDU...
VÜCUDUNDAN KAN ÇEKİLDİKÇE KURUMUŞ BOŞLUKLARIN GÖRÜNÜMÜNE EGEMEN OLDUĞUNU ANLADI...
BAŞ DÖNDÜRÜCÜ BİR HIZLA GENÇLİĞİNDEN UZAKLAŞIYORDU...
BU BİÇİMDE BİTMEMELİYDİ. FAKAT ASIL ACI OLAN YALNIZCA BU DEĞİLDİ...
UĞRUNDA BİR ÖMÜR VERDİĞİ SEVGİLİYE BÖYLE GÖRÜNMEK ÖLMEKTEN DE ACIYDI...
GİT! YALVARIRIM GİT! DAHA FAZLA KALMA BURADA!

ŞAŞKINLIK, KORKU HATTA BİRAZ DA TİKSİNTİ DOLU BAKIŞLAR AKLINDAN GEÇİREMEDİĞİ BİR CEZAYDI...
GENÇ KIZ İÇİN DE KALBİNİ BAĞIŞLADIĞI KİŞİYİ İĞRENÇ BİR KADAVRAYA DÖNÜŞÜRKEN GÖRMEK...
...DEĞER VERDİĞİ TÜM GÜZELLİKLERİN SONU DEMEKTİ.
BU, MUTLULUĞU SONSUZA DEK YİTİRİŞİYDİ...
ARTIK NE ÇÜRÜYEN BEDENİNİN NE DE ŞEYTANLA ANLAŞTIĞI İÇİN CEHENNEMDE GÖRECEĞİ CEZANIN ÖNEMİ VARDI... ŞEYTANIN SESİNİ DUYANA DEK BEYNİ DE BAKIŞLARI GİBİ BOMBOŞTU...
YALNIZCA BİR MUTLULUĞU SON SANİYESİNE DEK YAŞAYACAĞINI SANA SÖYLEMİŞTİM...
GELDİĞİN ZAMANDAKİ BEDENİN ÇOKTAN ÖLDÜ VE SÜREN DOLDU! ASLINA DÖNÜYORSUN!
YAŞADIĞI DEĞER BİÇİLMEZ MUTLULUĞU SON BİR KEZ DÜŞÜNMEYE ÇALIŞTI... BİR DEĞİL, ON ÖMÜRLÜK ZAMANI OLMASINI NE KADAR ÇOK İSTERDİ...
SON

Çizgi Roman Edebiyat mı, Karşı Edebiyat mı?

Güven Turan

Şu "karşı-edebiyat" sözcüğünde, biraz küçümseme, biraz ciddiye almama, biraz o yüce ve kutsal "sanat Panteon'u"ndan dışta bırakma var gibi geliyor bana... Ama yıllardır da kendi kendime sorduğum -birkaç kez de yazılı olarak sorduğum- "Peki, edebiyat ne?" sorusunun karşısına dikmeden de edemiyorum bu yazının başlığını... Diyelim ki, edebiyat -bu terimi yüce değerlerle süslemeden- dilsel etkinliklerin tümü anlamına geliyor. Bu durumda, çizgi roman bence - ama sadece bu açıdan- edebiyattır düpedüz. Tarihsel olarak baktığımızda da şöyledir: İlk çizgi romanlar, önce yazılmış, var olan metinlerin özellikle betimleme kısımları resme dönüştürülüp, konuşma ve yorumlama kısımları yazı olarak tutularak meydana getirilmiş. Öte yandan, zaman içinde, resim-yazı beraberliği ve işbirliği oluşmuş. Yani resim, yazının tümleci olmaktan çıkmış, bir koşutluk kazanmış. Bugün ise resim ve yazı (yani metin, yani edebiyat) bir çizgi romanda bir paranın iki yüzü gibi, ayrılmaz bir bütün oluşturmaktadır. Böyle olunca sanırım sorun daha fazla dallanıp budaklanıyor. Maurice Horn, "The World Encyclopedia of Comics"in başına koyduğu incelemelerden birinde, çizgi romanın bir "grafik anlatı" olmadığını son derece kesin bir ifade ile belirtiyor. Çizgi romanda anlatının, görsele dönüştürülmediğini, resim ve sözcük bütünlüğü ile gerçekleştiğini belirtiyor. Oysa, pek çok kitapta "çizgi roman sanatı"ndan söz ediliyor. Ve gariptir, "çizgi roman edebiyatı" geçmiyor pek bir yerlerde! Sanat değil, edebiyat değil ve edebiyat olmadığına göre doğal olarak bence karşıt-edebiyat da değil... Öyleyse neyin nesi şu çizgi roman?

Kanımca, çizgi roman, bağımsız bir tür artık. Sinema gibi, opera gibi, başlı başına bir sanat dalı! Dahası, sinemanın bir alanına bile sahip çıkan bir özgün yaratım alanı, etkinliği. Kanımca, dünyanın her yerinde, özellikle görevleri statükoyu korumak olan eğitimcilerce aforoz edilmesinin nedeni de bu, özgün bir sanat oluşu.Bir zamanlar Attika tragedyası -yani bugün klasik tragedya diye bildiğimiz şey- de saldırıya uğramamış mıydı? Ya İtalyan operası? müziği ve tiyatroyu öldürdüğü, büyük bir ahlaksızlık olduğu, insanların zevklerini yok ettiği söylenmemiş miydi? 1960'larda, özellikle Amerika'da çizgi romanların Balzac'ı okumanın karşıtı olmadığını fark ettiler. Balzac'ın karşıtı, "pembe dizi, beyaz dizi, leylak rengi dizi" gibi isimler altında öne sürülen kitaplardı. Mesele böyle ele alınınca, bu kez, çizgi romanlara saldırı, kitle kültürü / kitle edebiyatı / kitle sanatı gibi sıfatlamalar altında ele alınmaya başladı. Taa ki, bu kavramlar da aşağılama sıfatları olmaktan çıkıncaya kadar...

Bugün bizde durum ne? Çizgi roman nasıl görülüyor? Umarım başka yazarların alanına saldırmıyorumdur, ama hiç yanılmadığımı sanıyorum, hala bizdeki eğitimcilerin ve onların etkisinde kalan ana-babaların çizgi romanı bir çürüme, bir kötülük yuvası olarak gördüklerinde. Sanırım hâla bu kişilerce çizgi roman "yabancı bir kültürün propagandası" (sanki Balzac ya da Dostoyevski başka bir kültürün ürünleri değil!), "Vahşet duygusu uyandıran" (İlyada'yı şartlandığınız gibi yüce bir yapıt diye değil de, tarafsız bir gözle okuyun bakalım!) "edebi zevkleri körelten" (aman ne kadar güzel) 16-17 yaşındaki çocukların önlerine Divan Şiiri koyup da onları edebiyattan nefret ettirme becerimizi burada da uygulayalım ve onlara sekiz, dokuz yaşlarında özellikle ilgilenmiyorlarsa, Stendhal, Tolstoy, Yakup Kadri Karaosmanoğlu falan okutalım, bir daha ellerine kitap almasınlar, sonra da kitaplar neden satmıyor diye şaşıralım!

Goscinny ve Uderzo'nun "Asterix"i

Şu çizgi romanlar konusundaki yanlış yaklaşımımızın, beklentimizin aksine ortaya çıkan sonuçları daha fazla irdelemenin anlamı yok. Bugün çizgi roman, sinema kadar, opera kadar özgün bir sanattır. Ama nasıl özelliği gereği opera ayrıca belirlenmemişse hem müzik bölümünde, hem edebiyat bölümünde (tiyatro)ele alıyorsak, çizgi romanı da hem edebiyat bölümünde, hem grafik sanatlar bölümünde ele alabiliriz. Bu ne onu edebiyat yapıyor tam olarak (ve böylece karşıt edebiyat da yapmıyor) ne de resim. Ben yıllardır bir düşü taşıyorum içimde, kendi hesabıma: Anlaşabileceğim, ortak bir "dil" oluşturabileceğim bir çizerle birlikte, bir çizgi roman hazırlamak... Çünkü, çizgi romanı seviyorum. Okuyorum. Bir gazetede, ilk baktığım yer ön sayfa ve haberler. Hemen çevirdiğim sayfa ise çizgi romanlar sayfası. Bu yazıyı yazmanın benim için en büyük keyfi, bu yazı vesilesiyle çizgi roman antolojileri, tarihleri karıştırma fırsatı yaratması oldu bana.

PLOT/ART: JOHN BUSCEMA SCRIPT: J.M. DeMATTEIS

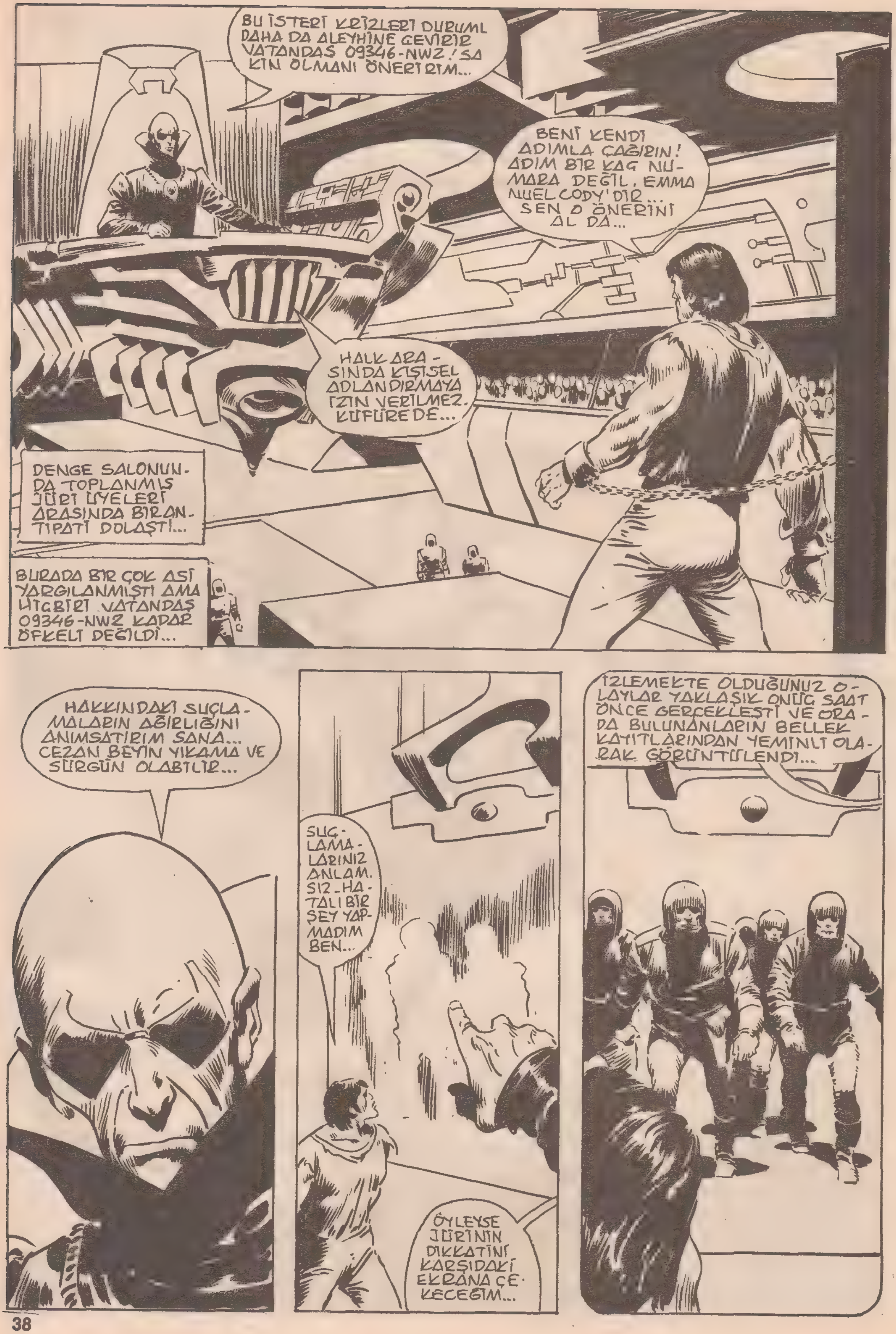
BU İSTERİ KRİZLERİ DURUMU DAHA DA ALEYHİNE ÇEVİRİR VATANDAŞ 09346-NWZ! SAKİN OLMANI ÖNERİRİM...
BENİ KENDİ ADIMLA ÇAĞIRIN! ADIM BİR KAÇ NUMARA DEĞİL, EMMANUEL CODY'DİR... SEN O ÖNERİNİ AL DA...
HALK ARASINDA KİŞİSEL ADLANDIRMAYA İZİN VERİLMEZ. KÜFÜRE DE...
DENGE SALONUNDA TOPLANMIŞ JÜRİ ÜYELERİ ARASINDA BİR ANTİPATİ DOLAŞTI...
BURADA BİR ÇOK ASİ YARGILANMIŞTI AMA HİÇBİRİ VATANDAŞ 09346-NWZ KADAR ÖFKELİ DEĞİLDİ...
HAKKINDAKİ SUÇLAMALARIN AĞIRLIĞINI ANIMSATIRIM SANA... CEZAN BEYİN YIKAMA VE SÜRGÜN OLABİLİR...
SUÇLAMALARINIZ ANLAMSIZ-HATALI BİR ŞEY YAPMADIM BEN...
ÖYLEYSE JÜRİNİN DİKKATİNİ KARŞIDAKİ EKRANA ÇEKECEĞİM...
İZLEMEKTE OLDUĞUNUZ OLAYLAR YAKLAŞIK ONÜÇ SAAT ÖNCE GERÇEKLEŞTİ VE ORADA BULUNANLARIN BELLEK KAYITLARINDAN YEMİNLİ OLARAK GÖRÜNTÜLENDİ...

"KUZEY MERKEZİNİN KIRKBEŞİNCİ KATINDA TOPLUMSAL DENGE GİBİ ÖNEMLİ BİR ARAŞTIRMA YAPIYORDU..."
VATANDAŞ 09339-NC7! TOPLUMSAL DENGE YASASINA DAYANARAK YAŞAM BÖLGENİZE GİRİŞ İZNİ İSTİYORUZ...
KAHROLSUN! SONUNDA GELECEKLERİNİ BİLİYORDUM. AMA BU KADAR ÇABUK DEĞİL... ÖNEMLİ BELGELERİ YAKMALIYIM...
ISAAC! NE OLDU KARDEŞİM NE İSTİYORLAR?
YÖNETİME KARŞI DEVRİM ÖRGÜTÜNÜN ORGANİZATÖRÜNÜ İSTİYORLARDI... VE İSTEDİKLERİNİ...
ZOR KULLANARAK
ALDILAR...
YAARRGG!

"SAYIN JÜRİ! VATANDAŞ 09339-NC7'NİN YOK EDİLİŞİ KARŞISINDAKİ AŞIRI DUYGUSAL TEPKİYE BAKIN!... VE KESİN KURALLARA RAĞMEN DİRENİŞİ GÖRÜN!...
"SANIK BİR TAPINMA ARACININ ADINI SÖYLEDİ..."
OH! TANRIM!
"CEZALANDIRILAN ASİ'NİN EŞİ DE ATEŞLİ TEPKİ GÖSTERDİ..."
I-ISAAC! SANA NE YAPTILAR?
NE YAPTILAR SANA?
ŞİMDİ EN KESİN KANITI GÖRÜYORSUNUZ... SANIK TÜM KONTROLUNU YİTİREREK EN SEÇKİN DENGE MUHAFIZLARIMIZA VAHŞİCE SALDIRDI...
GÖZLERİNDEKİ ÖFKE PIRILTILARINA BAKIN! GIRTLAĞINDAN GELEN HAYVANCA HOMURTULARI DİNLEYİN!...
EKİBİN ÜSTÜN TEKNOLOJİSİNE RAĞMEN VATANDAŞ 09346-NW2 BİRKAÇ DAKİKADA TAM ÜÇ YAŞAMA SON VERDİ..."

"EKİP GÖREVLİLE-RİNDEN DÖRDÜN-CÜSÜNÜ DE YAKALADI... "
VE DUYGUSUZCA ÖLDÜRDÜ... "
SONRA BİR TANE DAHA
VE BİRİ DAHA... "
"DEVLETİN GENÇ KAH-RAMANLARINDAN Bİ-RİNİN ETKİLİ BİR VU-RUŞ YAPMASIYLA KAVGA SONA ERDİ..

SÜRDÜRÜLEN DAHA DERİN BİR ARAŞTIRMA SONUCUNDA, SANIĞIN, AĞABEYİNİN KARANLIK ÇALIŞMALARINDAN HABERSİZ OLDUĞU KANITLANMASINA RAĞMEN... TOPLUM DENGEMİZİ BOZACAK GENETİK HATALI TEHLİKELİ BİR KATİL OLDUĞU GÖRÜLMEKTEDİR.
SANIK KANITIMIZA NE DİYOR?
EVET! AST DEMEK, DUYGULARI OLAN BİR ADAM DEMEKSE BEN AST OLABİLİRİM... AMA ASLA KATİL DEĞİLİM... FİLMLE OYNAMIŞSINIZ!
SALDIRDIM AMA KİMSEYİ ÖLDÜRMEDİM!
SAYIN JÜRİ ÜYELERİ! SANIĞIN YALANLARINI DİKKATE ALMAYIN VE OYLARINIZI BENİM BİLGİSAYARIM ARACILIĞIYLA KULLANIN.
VATANDAŞ 09346-NW2 İHANETTEN SUÇSUZ BULUNDU AMA CİNAYET VE TOPLUM DENGESİNİ BOZMAKTAN SUÇLUDUR!
BU NEDENLE KİŞİLİĞİ YOKEDİLEREK GERİ DÜNYAYA SÜRÜLECEK. CEZA HEMEN UYGULANACAK!
ŞİMDİ.
NİÇİN? BENDEN KURTULMAK İÇİN SAHTE KANIT...
AMA MIRILTIYA DÖNÜŞEN SÖZLER MAVİ BİR IŞIK DEMETİNDE BOĞULDULAR...
SANIK DİRENMEYE ÇALIŞIYORDU AMA ELEKTRON DALGALARINA KARŞI ZAFER KAZANMASI OLANAKSIZDI... IŞINLAR BELLEĞİNİ ÖLDÜRÜYORDU...
...ANILAR HIZLA KARARIYORDU...
PARLAK IŞIK SÖNDÜĞÜNDE VATANDAŞ 09346-NW2 ÖLMÜŞTÜ...
GERİYE KALAN İLKEL BİR İÇGÜDÜĞÜ KAPLAYAN KABUKTU YALNIZCA...

BEKLEYEN GÖREVLİLER FELÇLEŞMİŞ GÖVDEYİ ALIP, DOLAMBAÇLI YER ALTI YOLLARINDAN GEÇİRDİLER...
SONRA BASİT BİR ET PARÇASIYMIŞ GİBİ KABACA YAPILMIŞ BİR METAL SİLİNDİRE KOYDULAR...
BU SİLİNDİR DİĞER DEVLET HAİNLERİNİ TAŞIYAN SİLİNDİRLERLE BİRLİKTE BİR UZAY ARACINA YÜKLENDİ...
ÇOK ÖNCELERİ HÜKÜMET KONSEYİ, DOĞUM LABORATUVARLARININ TÜM ÇABALARINA KARŞIN GENETİK HATALI İNSANLARIN YİNE DE DOĞDUĞUNU FARKETMİŞTİ...
BUNLARA OLANAKLAR ELVERDİĞİNCE İNSANCA DAVRANILMASI VE KİŞİLİKLERİNDEN SOYUTLANARAK UZAYA GÖNDERİLMELERİ KARARLAŞTIRILMIŞTI...
BU UYGULAMA BEŞYÜZ YILDIR SÜRÜYORDU...

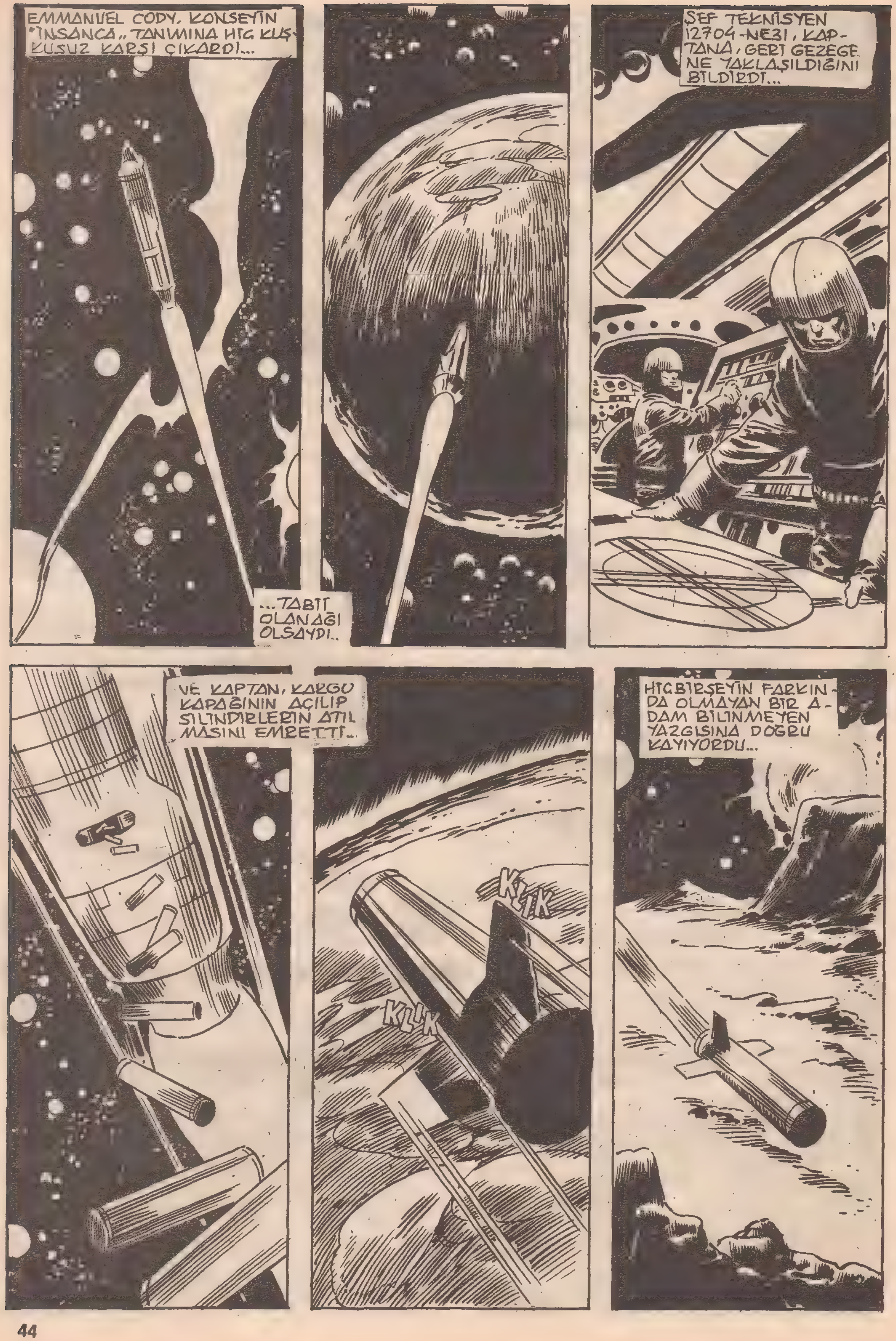

EMMANUEL CODY, KONSEYİN "İNSANCA" TANIMINA HİÇ KUŞKUSUZ KARŞI ÇIKARDI...
...TABİİ OLANAĞI OLSAYDI..
ŞEF TEKNİSYEN 12704-NE31, KAPTANA, GERİ GEZEGENE YAKLAŞILDIĞINI BİLDİRDİ...
VE KAPTAN, KARGO KAPAĞININ AÇILIP SİLİNDİRLERİN ATILMASINI EMRETTİ...
KLİK
KLİK
HİÇBİRŞEYİN FARKINDA OLMAYAN BİR ADAM BİLİNMEYEN YAZGISINA DOĞRU KAYIYORDU...

KAPSÜLLERİN BAZILARI DENİZE DÜŞÜYORDU...
BAZILARI DA YANARDAĞ LAVLARINA...
ANCAK SİLİNDİRLERDEN BİRİ, BİR DÜZLÜKTE SÜRÜKLENEREK BÜYÜK BİR AĞACIN GÖLGESİNDE DURDU...
TAM YİRMİYEDİ DAKİKA SONRA KESKİN BİR ALARM ZİLİ ÇALDI VE SİLİNDİRİN KAPAĞI AÇILDI...
SNIKT
BURASI GERİ DÜNYA İDİ...
BU GEZEGEN, YÜZYIL SÜREN GALAKSİLER ARASI BİR SAVAŞ SONUNDA ELE GEÇİRİLDİĞİNDE HÜKÜMET KONSEYİ BURAYI NE YAPACAĞINA KARAR VEREMEMİŞTİ... KOLONİLEŞME HEMEN HEMEN OLANAKSIZDI...
KEŞFEDİLECEK KAYNAKLAR VARDI AMA BUNLAR BAŞKA YERLERDE ÇOK DAHA AZ BİR RİSKLE ELDE EDİLEBİLİRLERDİ...
SONUNDA BU GEZEGENİN ASİ SÜRGÜNLER İÇİN DEPO OLMASINI UYGUN GÖRDÜLER...
VE GÖKYÜZÜNDEN SİLİNDİRLER YAĞMAYA BAŞLADI...

BARDAKTAN BOŞANIRCASINA YAĞAN YAĞMUR, UZAK FIRTINANIN GÖKGÜRÜLTÜSÜNÜ VE ŞİMŞEĞİN HIZLI ÇAKIŞINI DA GETİRİYORDU...
KARANLIK ZİHNİNDE İÇGÜDÜSEL BİR KORKU UYANAN DEV YARATIK ORMANA DOĞRU YÖNELDİ...
BU İLKEL DÜNYADAKİ DOĞA YASALARININ CANLILARA KARŞI KESİN BİR ÜSTÜNLÜĞÜ VARDI...
BU CANLININ GEZEGEN HİYERARŞİSİNDE ALACAĞI YER İSE ANCAK ZİHNİNİ UYUŞTURAN IŞINLARIN ETKİSİ DAĞILDIĞINDA BELLİ OLACAK...
TABİİ EĞER BU ADAM YAŞARSA...
ÇÜNKÜ SONUNDA FIRTINANIN DİNMESİYLE KORKU DA GEÇMİŞTİ...
...VE YERİNİ AÇLIK DUYGUSUNA BIRAKINCA DEV KEDİ AĞIR ADIMLARLA GÖLGELERİN ARASINDAN ORTAYA ÇIKTI...
RÜZGARDA BİR ET KOKUSU VARDI AMA NEDENSE DEĞİŞİKTİ... DEV KEDİNİN SALYALARI AKIYOR VE GIRTLAĞININ DERİNLİĞİNDEN GURULTULAR GELİYORDU...
ADAM DAHA UYUYORDU. GEÇMİŞTEKİ YAŞAMININ VE BİR ZAMANLAR SEVDİĞİ İNSANLARIN BELİRSİZ GÖRÜNTÜLERİ SANCILI BEYNİNİN KÖŞELERİNDE DOLAŞIYORDU. BUNLAR BELKİ DE ÖLÜM DÜŞLERİYDİ...

BELKİ DE DEĞİLDİ...
KADIN İYİ NİŞAN ALMIŞTI AMA BU HAYVANIN ÖLMESİ İÇİN BİR OK DAHA GEREKİYORDU...
KESKİN GÖZLER VE USTA ELLER İKİNCİ BİR OKU YAYA SÜRDÜLER... SOREANA KENDİ HALKI ARASINDA SON ÜÇ KUŞAĞIN EN İYİ OKÇUSU OLARAK TANINIYORDU...
AMA KURUMUŞ BİR AĞACIN KIRILMASI VE BİR AYAK KAYMASI YÜZÜNDEN...
KRAAK!
...OK KIZIN ELİNDEN FIRLADI VE TÜM USTALIĞI BİRANDA YOKOLUVERDİ...
ŞİMDİ ONA GEREKEN GÜÇTÜ...
AMA SIKIŞAN VE AĞRIYAN BİLEĞİNİ ÇEKİP KURTARACAK KADAR GÜCÜ YOKTU...

SOREANA UMUT-
SUZCA MIZRAĞINI
KAPTI...
KENDİSİ DE BİLİ-
YORDU Kİ BURADA
UMUTSUZCA ÇAKI
LIP KALDIĞI SÜ-
RECE BU SAVAŞI
KAZANAMAZDI...
KESİLMİŞ NEFESİYLE ÇOKTAN UNUT-
TUĞUNU SANDIĞI BİR ÇOCUKLUK DUA-
SINI MI-
RILDANDI.
BU SIRADA
SİLİNDİRDE-
Kİ ADAMIN
ÖNCE KIPIR-
DAYAN GÖZ
KAPAKLARI
BİRDENBİRE
AÇILIVERDİ...
SERSEMLİĞİNİ YENMEYE ÇALIŞARAK DOĞ-
RULURKEN, DÜŞÜNCELERİNİ BULANDIRAN
KARANLIĞI DA SİLKELEYİP ATMAYA UĞRA-
ŞIYORDU...
BİR ŞEYLER
ANIMSAMA-
YA ÇABALI-
YORDU...
SONRA BULANIK BA-
KIŞLARI BİRDEN,
BİR DEHŞETLE YÜZ
YÜZE OLAN KADININ
ÜSTÜNE ODAKLANDI...
BİRİNCİ
BÖLÜMÜN
SONU

ÇİZGİ ROMAN NASIL ÇİZİLİR?

ÇALIŞMA ORTAMI

Başarılı çalışmalar ortaya koyabilmek için öncelikle tüm olanakları değerlendirerek amaca uygun bir ortam hazırlamalısınız.

Bu sayfada gördüğünüz çalışma odası şeması size bu konuda yardımcı olabilir.

Gözlerinizi korumak için güneş ışığını ya da gece elektrik ışığını sol omuzunuzun üstünden almalısınız. Sağ tarafınızda da sık sık başvuracağınız arşivinizi yerleştirmenizi tavsiye ederiz.

Arşiv dolabınızda ustaca çizilmiş çizgi romanlardan derlediğiniz resimleri, iyi çekilmiş fotoğrafları çok iyi sınıflandırarak zarflar içinde korumalısınız.

Konuları, kuşlar, hayvanlar, çocuklar, erkekler, kadınlar, uçaklar, otomobiller, ormanlar, dağlar... gibi ayırarak zarfların üstüne yazmalı ve size kolaylık sağlayacak bir katalog düzeni kurmalısınız. Tabii çizeceğiniz çizgi romanın konusuna göre döküman arşivinizin bazı bölümleri daha ağırlıklı olacaktır. Örneğin, Yüzbaşı Volkan'ın çiziminde yararlanılan arşivde tüm uçaklar tiplerine, modellerine, görevlerine göre ayrılarak zarflanmışlardır.

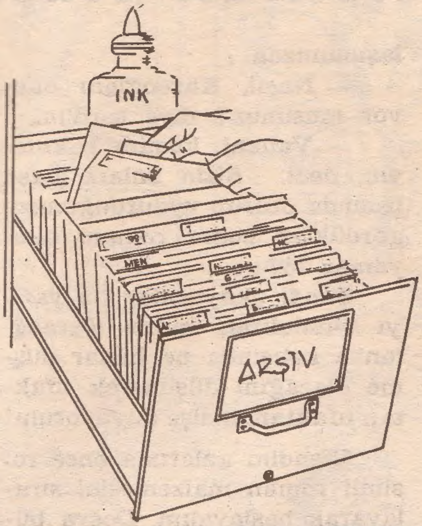

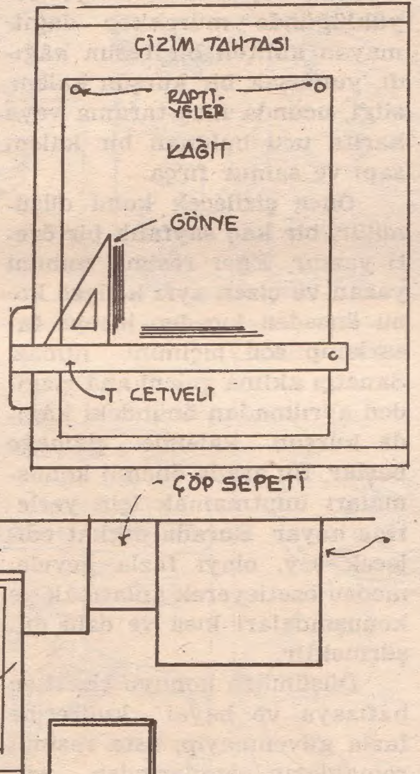

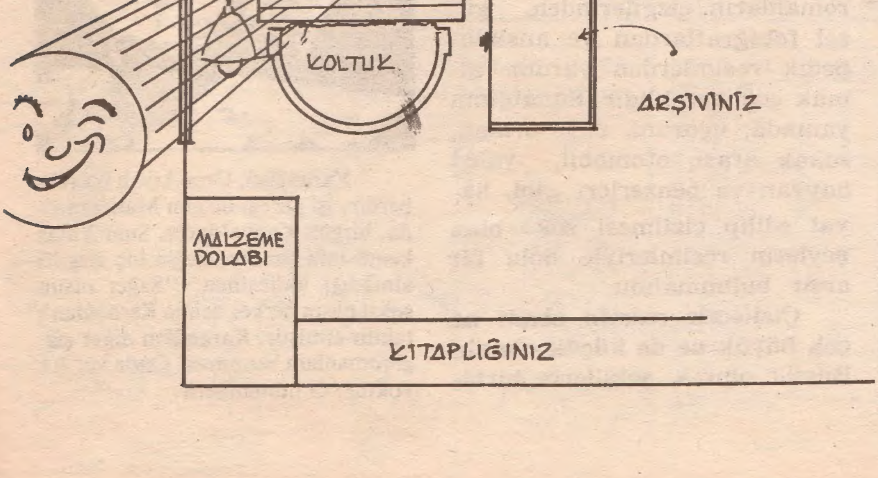

MALZEMELER

Şemada gördüğünüz gibi bir çizim tahtası. Bunu yakınındaki bir marangozda üstü formika kaplı suntadan kestirebilirsiniz. Çizim tahtasını şemada gördüğünüz gibi kucağınıza ve masaya dayayarak kullanacaksınız. Bu, masaya eğilmenizi ve kamburlaşmanızı önleyecek ve dik durarak çalışmanızı sağlayacaktır.

HB sınıfı yumuşak bir kurşun kalem.

Resim kağıdını çizim tahtasına tutturmak için raptiye.

Kağıdı tahriş etmeyecek yumuşak ve kaliteli bir silgi.

Tarama ucu ve sapı.

Kaliteli samur fırça. (Habico markayı tavsiye ederiz)

Fırçalarınızı yıkamak için bir su kavanozu.

Kurulama bezi.

Cetvel, gönye ve T cetveli.

Rapido ayaklı pergel takımı.

Kaliteli çini mürekkebi (Talens ve Rotring markalarını tavsiye ederiz.)

Rapido takımı: Yazıları yazmak, düz çizgileri ve çerçeveleri çizmek için iine çini mürekkebi doldurulan bu özel kalemleri kullanmalısınız. Tam takım almak istemezseniz başlangıç olarak 0,3-0,4-0,6 ve 0,8 numaralı olanlar yeterli olabilir. Rotring'in Variant serisi rapido kalemlerini tavsiye ederiz.

Mürekkep dağıtmayacak kaliteli çizim kağıdı: Schoeller marka resim kağıdı, Kuşe kağıdı ya da Bristol karton kullanabilirsiniz.

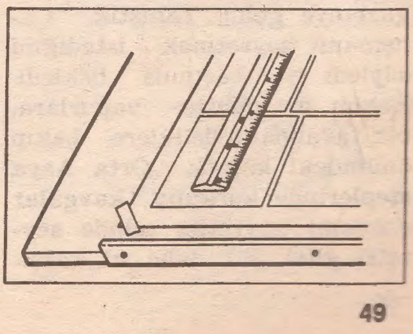

Şu Resimli Roman Nasıl Çiziliyor?..

1960'lı yılların en çok okunan yerli çizgi romanı KARAOĞLAN dergisiydi. Bugün bize binlerce mektup olarak yöneltilen "Resimli roman nasıl çizilir?" sorusu o yıllarda Üstadımız Suat Yalaz'a yöneltiliyordu.
Suat Yalaz'ın Karaoğlan dergisinde bu soruya verdiği yanıtı, Çizgi Roman çizimine gönül vermiş genç arkadaşlarımıza yararlı olabileceği düşüncesiyle aynen aktarıyoruz.

ANADOLU'daki okuyucularımızdan gelen mektuplar arasında bizden resimli romanın nasıl çizileceğini, hangi malzemenin nasıl kullanılacağını soranlar o kadar çoğaldı ki, hepsine ayrı ayrı yazmak yerine dergimizin sayfalarından birinde bunu kısaca yazmayı daha uygun bulduk.

Yalnız bu anlatacağımız aslında, resimli romanı bizim nasıl yaptığımızdır. Yoksa her sanat kolunda olduğu gibi bunun da değişmez bir kuralı, yasası yok tabii. Bir zamanlar, Avrupalı Amerikalı üstadların o şaheser resimli romanları nasıl hazırladıklarını merak eder, bir bileni, görmüş olanı bulmak, sormak için biz de canatardık. Ama şimdi, uzun zaman Amerika'da bu konuda başarıyla çalışan arkadaşımız Sururi'den, Almanya'da bir afiş otoritesi olan Firuz dostumuzdan öğreniyoruz ki bu, sinemayı insanın eline tutuşturan sanat - yani resimli roman - yine en sonunda bir tabaka beyaz kâğıt, kurşun kalem ve çini mürekkebin ucunda duruyor.

Bu işin nasıl yapıldığını anlatacağım ama, bir şeyden çekiniyorum. Benim romanlarıma bayılan orta yaşlı biri, bir gün gazeteye geldi. Tanıştık. Çalışmamı seyretmek istediğini söyledi ve başımda bekledi. Benim bir denize, vapurlara, bir tavandaki deliklere bakıp önümdeki kâğıda Orta Asya stepleri̇nde korkunç kavgalar çizmemi hayretler içinde seyretti gitti. Bir daha ki karşılaşmamızda :

— Nasıl, Karaoğlanı okuyor musunuz? diye sordum.

— Vallahi, kusura bakmayın, dedi. Sizin onları masa başında oturup uydurduğunuzu gördükten sonra romanı okuyamaz oldum.

Şimdi okuyucular bu yazıyı okuduktan sonra Karaoğlan'ın satışında ne kadar düşme olacağını düşünerek ufaktan ufaktan endişe duyuyorum!

Efendim anlatıma önce resimli roman malzemesini sıralayarak başlayalım. Dosya büyüklüğünde mürekkep dağıtmayan kaliteli bir resim kâğıdı, yumuşak bir kurşun kalem, silgi, ucunda ince tarama veya harita ucu bulunan bir kalem sapı ve samur fırça.

Önce çizilecek konu düşünülür, bir kaç sayfalık bir özeti yazılır. Eğer resimli romanı yazan ve çizen ayrı kişiyse konu önceden inceden inceye tasarlanıp son biçimini almaz. Sanatçı aklına geleni ana çizgiden ayrılmadan önündeki kâğıda kurşun kalemle çizmeğe başlar. Bu arada önemli konuşmaları unutmamak için yerlerine koyar. Burada dikkat edilecek şey, olayı fazla gevelemeden özetleyerek anlatmak ve konuşmdaları kısa ve özlü düşürmektir.

Düşünülen konuyu çizerken hafızaya ve hayal kudretine fazla güvenmeyip, usta resimli romanların çizgilerinden, güzel fotoğraflardan ve ansiklopedik resimlerden yardım almak çok gereklidir. Sanatçının yanında, uçurum, dağ, orman, sokak arası, otomobil, vahşi hayvan ve benzerleri gibi, hayal edilip çizilmesi zor olan şeylerin resimleriyle dolu bir arşiv bulunmalıdır.

Çizilecek resmin ebadı ne çok büyük ne de küçük olmalı. Büyük olursa, şekillerin birbirine oranını kontrol güçleşir. Küçük olursa işçilik zorlaşır. En iyisi iki büyüklükte bir dosya kâğıdı boyudur.

Konuşma balonları da kutuların içinde biçimli yerlere konmalı, içine yazılacak yazılar ,tarama ucundan daha tokça olan yazı ucu ile yazılmalı.

İşte, aslında hepsi bu kadar. Ama önemli olan, bu işin ustalarını uzun uzun incelemek, onların nerede uç, nerede fırça kullandıklarını iyice görmek ve yapılan resmi onlarınkiyle karşılaştırıp iyi ve kötü yanlarını bulmaktır.

Bizim atölyemizin duvarları, resimli roman ustalarının en güzel işleriyle doludur. Her gün çizilen resimler üzerine uzun uzun konuşulur.

İşte sevgili ve kabiliyetli okuyucular. Bildiklerimiz bu kadar. Gerisi sizin zekâ, sabır ve dikkatinize bağlı. Eğer yazmakta unuttuklarımız varsa şimdiden özür dileriz. Kolay gelsin!..

Karaoğlan, Orta Asyalı bir rehberdir. İşi gereği birgün Mancurya'da, birgün Konya'dadır. Suat Yalaz kendisinin şimdiye değin hiç eleştiri almadığı iddiasında. "Sağcı olsun solcu olsun herkes daima Karaoğlan'ı takdir etmiştir. Karaoğlan diğer çizgi romanlara benzemez. Onda vur-kır yoktur. O hümanisttir.

BİZİM MAHALLE

ÖZGÜN UYSAL

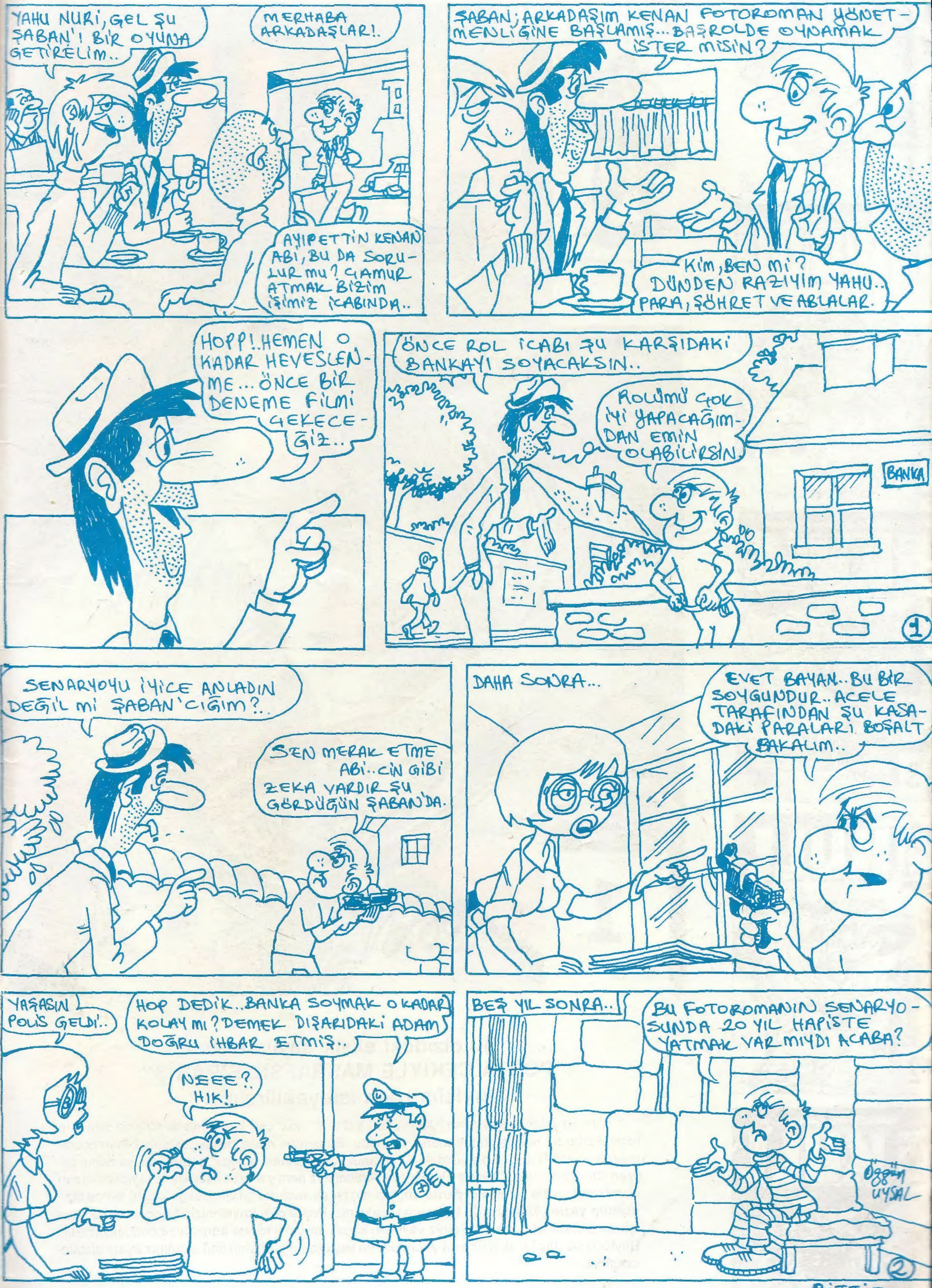

=BİTTİ=

Bu dizideki eksik sayılarınızı
"POSTA ÇEKİYLE MASRAFSIZ SİPARİŞ"
Servisimizden isteyebilirsiniz.

Size en yakın postaneden "Ali Recan, 177512" nolu çek hesabına istediğiniz sayıların tutarı kadar bir havale göndermeniz yeterlidir. Bu pembe renkli posta çeklerini bütün postanelerde bulabilirsiniz. Arka yüzdeki "Yatıranın hesap sahibine notu" bölümüne ise hangi sayıları istediğinizi yazacaksınız. Postaneye vereceğiniz para yalnızca istediğiniz yayınların tutarı olacaktır. Havale ücreti, pul parası vb. gibi hiç bir ek masrafa girmeyeceğiniz gibi ayrıca bize mektup yazma külfetine de katlanmayacaksınız. Posta çeki havalenizin kuponu birkaç gün içinde elimize geçince istediğiniz yayınları kapalı ambalaj içinde adresinize postalayacağız. Böylece siz, hiç bir ek harcama yapmaksızın yayınlarımızı bayinizden aldığınız fiyata alabileceksiniz.